

KONGRESO K-TAS ISPEJA DABOTIS SOVIETU

Grumtynės Kremlui dėl valdžios

Abakumovo sušaudymas patvirtina, kad intrigos ir sąmokslai sovietų vyriausybėje yra be galo

NEW YORKAS. — Prieš Kalėdas Malenkovas liepė sušaudyti buvusį slapstosios policijos ministerį S. Abakumovą ir trejetą kitų aukštųjų sovietų pareigūnų. Panašiai, sufabrikavus "špionažo ir išdavystės" bylą, prieš 1953 m. Kalėdas buvo likviduotas visų rūsijų policijos viršininkas, vidaus reikalų ministeris Lavrenti Berija.

Harry Schwarz, N. Y. Times bendradarbis Sovietų Rusijos klausimais, apžvelgė Kremliaus vadų rietenas dėl Stalino įpėdinytės, kada šis dar buvo gyvas, bet jau senstelėjęs, nuo Andrei Ždanovo likvidavimo 1948 m. Viena teroro banga po kito, plaukanti Kremliaus mūrus iš abiejų pusių, parodo, kad komunistų vadų kaltinimai vieni kitams ir jų likvidavimai gali baigtis tik griuvus visai kruvinajai bolševizmo sistemai. Yra pagrindo tikėtis, kad tos savitarpinės skerdynės paskubins Kremliaus teroro valdžios pabaigą.

Ždanovą vadindavo įpėdiniu

Staigi sveiko ir palyginti dar jauno Ždanovo mirtis pirštu rodo į naują figūrą, kuri turėjo iškilni vietoj jo, kaip kandidato į Stalino sostą. Toji naujoji figūra pasirodė George Malenkovo, faktiškas komunistų partijos valdytojas prie Stalino.

Bet šalia Malenkovo kilo ir Berija, baisios ir galingos policijos mašinos galva. Šios dvi figūros negalėjo patilti vienvietėje Stalino kėdėje, ir vienas turėjo būti nustumtas, bet taip, kad ir galva nuriedėtų ir daugiau nebesimaišytų.

Nukentėjo ir Voznesenskis

Ždanovas savo galybę išplėtė ne Maskvoje, bet Leningrade, kur vadovavo miesto gynybai prieš Hitlerio armijas. Vyriausias sovietų planuotojas Voznesenskis buvo artimas Ždanovo draugas ir aiškus jo pagelbininkas siekimuose užimti Stalino vietą. Jis buvo tuoj išstumtas iš valdžios, kai tik buvo numarintas Ždanovas.

Iškyla Chruščevas

Stalinas patvarkė, kad 1949 m. Kremlui atsirastų Nikita Chruščevas, ligi tol buvęs antrojo vadų eilėje, Ukrainos komunistų partijos galva. Chruščevas turėjo atsverti Malenkovo augančią galią.

Jis taip pat nesėdėjo rankas sudėjęs. Jis pasirinko žemės ūkį savo veikimo lauką. Patekęs į komunistų partijos centrą, Chruščevas tuoj apkaltino politbiuro narį Andrejevą, žemės ūkio politikos vadovą, nesugebėjimu, ir netrukus užėmė jo vietą politbiure.

Bet čia Berija, pasinaudodamas dar Malenkovo pagalba, 1951 m. paliepė "Pravdai" sukurti Chruščevą žemės ūkio planą, paversti iš kolchozų žemės ūkio miestus su didesniais maisto apdirbimo centrais.

Daktarų byla

1953 m. sausio mėn., jau Stalini sergant, iš Maskvos pasigirdo bausis kaltinimas Kremliaus gydytojams, daugumoj žydams, kad jie numarinę Ždanovą ir bandę pagreitinti mirtį maršalams Vasilevskiui, Konevui ir kitiems. Kilo nauja antisemitizmo banga. Gydytojai atsidūrė kalėjime, o Berija buvo pavaiduotas kaip

tikrasis kaltininkas dėl tokio apsilėidimo, rūpinantis Kremliaus susirgusių vadų sveikata. Šiandien darosi aiškiau, kad Chruščevas buvo vienas iš tų sąmokslininkų prieš gydytojus ir svarbiausia prieš Beriją. Šion kovon prieš Beriją buvo įtraukta ir raudonoji armija.

Berijos likvidavimas

Stalino mirtis, natūrali ar dirbtinė, 1953 m. kovo mėn. trumpam sulaukė vidaus intrigų kovą. Bet vos tik ši bestija buvo palaidota, pasigirdo kaltinimai tiems, kurie iškėlė gydytojų bylą ir kurie juos suėmė. Tai buvo Berijos pavaldinių darbas. Pats Berija 1953 metų pavasarį buvo vis dar galybės aukštumoje, pavarė Chruščevą įpėdiniu Ukrainoje Melnikovą ir kitus antros eilės bolševikų vadus. O jau birželio 26 d. Malenkovas paskelbė bausius kaltinimus pačiam Berijai. Tas rodė, kad Berija, turįs 3 mil. policijos armijos, jau yra už grotų. Karo tribunolas su garsiais maršalais pasiskelbė Berijai mirties bausmę už "šalies ir partijos išdavimą", net "už šnipinėjimą užsienio valstybėms". 1953 m. gruodžio 23 d. jis buvo sušaudytas su eile savo artimų bendradarbių ir šalininkų kaip Maskvoje, taip ir tolimose provincinėse respublikose.

Trijų jėgų ssidūrimas

Kaip kad dabar atrodo, Kremlui rungtis trejopos jėgos su stipriausiu užnuguriu: Malenkovas, turįs savo rankoj vyriausybės aparatą; Chruščevas, valdąs kaip centro komiteto pirmasis sekretorius komunistų partijos mašinos (anksčiau valdytą Malenkovo), ir raudonoji armija, kurios pagrindinės figūros yra maršalai Bulganinas, karo ministras, ir marš. Žukovas, jo pavuotojas.

Diplomato žmona pridarė bėdų

VOKIETIJA ATŠAUKĖ SAVO ATSTOVYBĖS PATARĖJĄ

BONA. — Vakarų Vokietijos vyriausybė atšaukė iš Londono savo diplomatinės misijos patarėją Oskar Schmitter, kadangi jo žmona pasakiusi nediplomatišką kalbą atstovybės bendradarbių Kalėdų šventėje.

Anglų spaudos tvirtinimu, Oskar Schmitter žmona Daisy pasakiusi, kad ji ir jos vyras vis daugiau įsitikina, jog aplinkui matyti vien tik vokiečių priešai.

Pagrindą tokiai kalbai davusi ir minėtoji diplomatinės misijos šventė, į kurią nesiteikė atvykti ne tik koks nors anglas, bet ir nė vienas kitas užsienietis. Jei šventėje būtų dalyvavę ir užsienio atstovai, iš jos kalbos būtų išsėjęs diplomatinis skandalas tarptautinio pobūdžio. Dabar anglai sako, kad diplomatų žmonos išsireiškimai apie anglius yra vien tik Vokietijos vyriausybės reikalas.

Dag Hammarskjöld (vidury) New Yorko aerodrome, iš kurio jis pradėjo savo kelionę į Peipingą, komunistinės Kinijos sostinę. Su komunistais jis tarsis dėl paliovavimo 11 amerikiečių, kurie yra kaltinami kaip šnipai.

NUŽUDŽIUS PREZIDENTĄ J. REMONĄ, PANAMOJ PASKELBĖ IŠIMTIES STOVĮ

Tarp suimtųjų pasikėsintojų yra eksprezidentas Anulfo Arias, kurį nuvertė policija 1951 metais

PANAMOS MIESTAS. — Panamos respublikos seimas, susirinkęs specialiam posėdžiui po prezidento Jose Antonio Remon nužudymo, paskelbė visoj šaly 10 dienų išimties stovį.

Policija jau suėmė apie 25 įtariamus sąmokslininkus, bet vis dar negali nustatyti tikrojo žudiko. Tarp suimtųjų asmenų yra ir buvęs Panamos prezidentas Anulfo Arias. Jį nuvertė policija, esant jos viršininkui Jose Antonio Remon. Metais vėliau Remon buvo išrinktas į Panamos prezidentus.

Nušovė arklį lenktynėse

Prez. Remon žuvo nuo savo politinių priešininkų kulky sekmdienio vakarą viename privatiame bare prie hipodromo, kur jis su artimaisiais atšventė savo arklį laimėjimą lenktynėse.

Paspilpus kulkoms iš automatinį pistoletų, krito ir vienas prezidento seklys. Trys iš prezidento kompanijos buvo sužeisti. Pats prezidentas, sunkiai sužeistas, mirė po 2 valandų, nuvežus į ligoninę.

J. R. Guizado — prezidentas

Seimo specialiam susirinkime prezidentu prisaikdintas ligišiolinis viceprezidentas Jose Ramon Guizado.

Per atentatą žuvo ir Danilo Sosa, pasaulinio garso plaukikas. Dar nežinia, ar jis priklausė sąmokslininkams, ar pateko į kryžminę ugnį. Tarp suimtųjų yra ir dvi moterys, kurių viena areštuojant turėjo revolverį.

Įtariama, kad ji davė ženklą sąmokslininkams, kada paleisti į prezidentą ugnį.

Eisenhowerio užuojauta

Prez. Eisenhoweris savo užuojautos telegramoj ponai Remon vadina nužudytąjį prezidentą Amerikos draugu. Iš New Yorko atsiliepė ir valstybės sekretorius Dulles, didžiai susijaudinęs dėl šios tragiškos žinios. Prez. Remon perėit rudenį lankėsi Baltuosiuose rūmuose ir aptarė Panamo kanalo nuomos sutartį, kuri patenkintoms abi pusės, Panama ir JAV.

— Visoj Vakarų Europoj per Naujų metų šventes žuvo 49 žmonių (JAV vien automobilių katastrofose 301).

JAV suvaržė SSSR keliaut Amerikoj piliečiam laisvę

Atsilygino už Kremliaus įsakus

WASHINGTONAS, D. C. — Valstybės departamentas, atsakydamas į Amerikos diplomatų ir piliečių keliavimo laisvės suvaržymus Sovietų Sąjungoj, pranešė SSSR ambasadoriui Zurbinui, kad keliavimo teisės susiaurinamos ir jų diplomatams bei šiaip piliečiams Jungtinėse Valstybėse.

Maždaug apie ketvirtadalis Amerikos teritorijos dabar paskelbta draudžiama įkelti sovietų piliečiams, net ir diplomatams. Daugiausia uždraustųjų sričių yra Meksikos ir Kanados pasieniuose (tarp Didžiųjų ežerų).

Šiokie tokie keliavimo draudimai Amerikoj veikė ir dabar, bet ateity busią griežtai laikomasi naujųjų valstybės departamentu nurodymų.

McCarthy paskutinę dieną senoj kėdėj

Apklašinėjo 7 įtariamus komunistus karo pramonėje

WASHINGTONAS, D. C. — Pagarsėjęs komunistų medžiotoju senatorius Joseph McCarthy (resp., Wis.) pirmadienį paskutinę dieną darbininkų kaip senato nuolatinių tyrinėjimų pirmininkas. Pirmininko vietą dabar užims komiteto narys sen. McClellan, demokratas iš Arkansas.

McCarthy buvo iškvietęs 7 įtariamus darbininkus iš General Electric korporacijos. Buvęs komunistas Dante De Cesare liudijo, kad jį komunistai padarė elektrikų unijoj darbininkų atstovų ir kad unija buvo perdem komunistų valdžioj (už tai elektrikų unija buvo pašalinta iš CIO).

Jis išvardino kitus septynius darbininkus, priklausančius komunistų partijai ir dirbusius šioj svarbioj GE korporacijoj, būtent: Sydney Friendlander, Gordon Belgrave, Arthur Owens, Dewey Brashear, Emanuel Fernandez, Robert Northrop ir Joseph Gebhard. Jie visi dirbo GE įmonėse Schenectady, N. Y.

Vienas iš šauktųjų neatvyko, kiti 3 nespėję susirasti advokatų. Pirmajam bus keliami byla už Kongreso įžeidimą, kitiems duota laiko susirasti advokatas.

Daugelis sveikino Mutual Federal Savings

Vakar, sausio 3 dieną didelis skaičius biznierių, kaimynų ir šiaip lietuvių sveikino MUTUAL FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION, josios prezidentą John J. Kazanauską, direktorių ir tarnautojus. Vieni sveikino žodžiu, kiti raštu, tretieji atnešė gėlių. Visi linkėjo sėkmės.

Kaip žinome, Mutual Federal Savings vakar minėjo savo 50 metų sukaktį. Teko pastebėti, kad šioje finansinėje įstaigoje vakar buvo nepaprastai daug žmonių. Visi tarnautojai turėjo skubėti klientus aptarnauti, o prie langelių teko laukti eilės.

KREMLIUS KALBA APIE TAIKĄ, KOL PASIJUS PASIRUOŠĖS VĖL KARIAUTI

Kerstenas ir kiti nariai reikalauja daugiau lėšų pavergtųjų tautų išsilaisvinimo kovai

WASHINGTONAS, D. C. — JAV Kongreso komitetas paskelbė atsisaukimą į laisvąjį pasaulį, išpėdamas jį dabotis komunistų kalbą apie "taikingą sugyvenimą", kadangi už tos taikos propagandos yra paslėpti klasingi ir pavojingi siekiai.

Kinai pranašauja nepasisekimą JT gen. sekretoriui

KOMUNISTAI NEPALEISIA AMERIKIEČIŲ "ŠNIPŲ"

TOKIJAS. — Laukiant JT gen. sekretoriaus Dag Hammarskjöld atvykstant į Peipingą, komunistinės Kinijos radijas savo pranešime išpėjo, kad gen. sekretorius galis nesitikėti, jog Kinijos vyriausybė paleistų nuteistus Amerikos lakūnus, tariamus "šnipus".

Didelį smūgį Hammarskjöld patyrė ir Indijoj. Jis tikėjosi, kad premieras Nehru duos jam įtakingą palydovą, kuris padėtų perkalbėti Chou En-lai. Bet Indija parodė nenorą maišytis į šį konfliktą su komunistine Kinija.

Per Naujus metus žuvo 301 žmogus

CHICAGA, Ill. — Naujų metų dviejų dienų šventės pareikalavo nepaprastai didelių žmonių aukų plentuose ir gatvėse.

Automobilių nelaimėse šeštadienį ir sekmadienį žuvo 301 žmogus. Saugaus susisiekimu taryba pranašavo, kad nuo automobilių žus 240, bet žuvo 61 žmogus daugiau.

Pabėgęs aukštas SSSR pareigūnas

VIENA, Austrija. — Austrijos policija praneša, kad sovietų zonoj pasigendama aukšto Kremliaus pareigūno, pulkininko Gregori Rapalov, 42 metų.

Jis buvo generaliniu direktorium to sovietų bendrovės, kuri valdo paglemžtas austrų įmones ir kitokias nuosavybes.

Paskutinį kartą pulkininkas buvo pastebėtas einąs per Dunojaus tiltą į Vakarų pusę. Iš Vakarų tuo tarpu dar nieko nepranešama apie jo atbėgimą.

8 nauji demokratų gubernatoriai

WASHINGTONAS, D. C. — Nuo šių metų pradžios demokratų turi Amerikoj 8 gubernatorių daugiau, negu ligi šiol turėjo.

Naujai išrinktieji demokratų gubernatoriai, išstūmė respublikonus, yra: Averell Harriman — New Yorko; George M. Leader — Pensylvanijos; Abraham A. Ribikoff — Connecticut; Edmund S. Muskie — Maine; Ernest McFarland — Arizona; John F. Simms — New Mexico; Edwin C. Johnson — Colorado ir Orville Freeman — Minnesota.

— Suezio kanalu laivų judėjimas, nutrukęs dėl graikų tanklavio atsidūrimo į tiltą, vėl pasidėjo. Per dviejų dienų laikotarpį susidarė 200 laivų eilė, laukiančių pravažiavimo kanalu.

Komitetas, vadovaujamas Charles Kersten (r., Wis.) ir sudarytas komunistų agresijai tirti, savo pareškime tvirtina, kad sovietai ruošiasi tolimesniems užkariavimams ir nevengs naujo karo, kai tik pasijus esą pakankamai apsiginklavę ir tvirti.

Sovietams reikia laiko

Visa toji propaganda apie taikingą sugyvenimą nieko kito nereikia, kaip pastangas laimėti daugiau laiko apsiginklavimui ir kitokioms pasiruošimui į karą prieš likusį laisvąjį pasaulį, sakoma komiteto pranešime.

Siūlo pereiti į ofenzyvą

Komitetas, susidedas iš 5 respublikonų ir 4 demokratų, yra vieningo nusistatymo, kad JAV turi tuojau pereiti į ofenzyvą, paremta abiejų partijų vieningu sutarimu prieš tarptautinio komunizmo sąmokslą, ir padėti pavergtosioms tautoms.

Laikas tam patogiausias

Savo pranešime Kongreso komitetas sako: "Laisvasis pasaulis dar niekad neturėjo tokio tinkamo laiko šaltai apsvarstyti, ir po zityvių politinė ofenzyvai, kaip dabar. Ir toji ofenzyva yra vieništelė pagrįsta viltis išvengti visuotinio karo".

Laisvųjų tautų konferencija

Kongreso komitetas komunistinei agresijai tirti ragina prezidentą imtis iniciatyvos sušaukti visų laisvųjų tautų konferenciją, nutraukti diplomatinis santykius su SSSR ir jos valdomomis šalimis ir sustabdyti prekybą su jomis. JAV turincios pravesti Jungtinėse Tautosose rezoliucija, kurioj SSSR būtų paskelbta agresorius prieš komunistų užvaldytas šalis.

Daugiau lėšų išsilaisvinimui

Komitetas užgryė Amerikos Balso ir Laisvojo Europos Radijo veiklą ir paragino savo vyriausybę skirti daugiau lėšų pavergtųjų tautų išsilaisvinimo pastangoms paremti.

Po ilgų tyrinėjimų Amerikoj ir Europoj komitetas priėjo išvadą, kad "tolimesnė buvusių laisvų valstybių okupacija yra svarbiausioji priežastis, didinanči naujo karo gresmę, kuri kelia pavojų ir Jungtinėms Amerikos Valstybėms".

POIPIEZIUS UŽ TAIKĄ

ROMA. — Suvelintame Kalėdų atsisaukime į pasaulį Pijus XII paragino Rytų ir Vakarų valstybes ieškoti sugyvenimo, tikros "koegzistencijos". Jo įsitikinimu, naujosios sutartys (kaip Vokietijos apginklavimo) nepasitarnausios šiam tikslui.

SUVAŽINEJO A. URBELI

Tarp žuvusių nuo automobilių Chicagoj yra ir Anthony Urbelis, 73 metų, iš 2457 W. 47 Pl. Jį mirtinai sužeidė sekmdienį naktį Campbell ir 47 Pl. sankryžoj, pravažiuojąs automobilistas, kuris nuvažiavo, nesustojęs nelaimės vietoj.

Kur eini, skautų brolija?

LAISVOJI TRIBUNA

Aną dieną, gavusi Skautų Aigą, vartau, žiūri ir netikiu savo akims: žiūri asmuo Panevėžyje, Kaune ir Utkerėje išstumtas iš skautų už nelabai švairius darbelius, vėl prisiplakė prie skautų ir paskirtas Skautų Aido administratoriumi. Negi jau taip brolija nusigyveno, kad rimtesnio asmens nebesurado?

Sako, negražu su savo vartais išeiti į viešumą, bet kartais trūksta kantrybės, matant kokiais sunkeliais Skautų Sąjunga pasuko.

Ir tikrai, sekant spaudą, atviri pasišėkiant su skautų vadais, taip iš pasirodžiusių asmeninių aplinkraščių, skirtų skautų vadams (vyr. sktn. P. Jurgėla ir skautų vyčių vadams) viršūnėms, vėdžio ir vaikų trūksta kantrybės, matant kokiais sunkeliais Skautų Sąjunga pasuko.

Atrodo, susidarė du ar trys frontai, kurie tarp savęs varžosi dėl įtakos, todėl ir bešališkai esant, kartais sunkoka suvokti, kuri pusė teisi. Sakau, kad rūgimas ypatingai vyksta Skautų Brolijoje, daugiausia tarp vyresniųjų vadų, neaplenkiant ne jungtinių skautų ir skautų vadovybių. Tie visi nesupratinimai netiesioginiai atsiliepią ir į mūsų vienietį veikia, kadangi vyresnieji vadai užsiėmę ginčais, neturi laiko mokytį ir auklėti skautus ir jaunesniuosius vadus. Skautų Sąjunga viduriniariai yra vieningesnė ir teatleidiama man broliai skautų vadai, kad aš serėjusi atstovė, dabar jau pasyvi skautininkė, atkreipusiu jūsų dėmesį į faktus, kuriuos jūs nenorite žinoti, arba tiesiai sakant - ignoruojate.

Trumpai pasakius, Skautų Brolija yra tik šešėlis anos tvirtos, idealistų vadovaujamos Skautų Brolijos, stovinčios ant tvirtų moralinių pagrindų. Jūsų vidiniai ginčai nelėidžia atsidėti auklėjimo darbui, todėl ir skautų kaip pavyzdingo jaunolio, piliečio ir šeimos nario lygmuo yra kritęs. Nors dar ir

užrišamas gerojo darbo mazgas, bet tų gerųjų darbų reikia ir su žvake atsėdėjus paieškoti. Ar darba skiltis aplanko li. gonį, arba tūlas skautų vyčių būrelis globoja našlaitį, senelį arba karo invalidą? O tai būdavo praktikuojama kadaise... Vieni svorio centran stato baunyčią, antri gražiai pašneka apie tėvynę, o tas artimas tik popieriuje likęs, kažkur užmirštas.

Menka nauda iš to skauto-nei Dievui žvakė, nei velniui pagaikštis. Be to, ir patys metodai nebe tie, išskylavimas, žaidimai nehemodje, sueigos ir vasaros metu daromos kambarynuose, ne miške, ne parke. Vėdžio ruošimu nesirūpinama, nes laiko nėra, nežiūrint, kad spaudoje pasigiriama. Toleruojamas girtavimas, sukčiavimas, intrigos, nesveikas lenktyniavimas dėl laipsnių ir pareigų. Rodos, ir garbės teismas yra, bet ar girdėti, kad būtų kokiam vadui atimtas laipsnis, pažemintas pareigose, arba net iš sąjungos pašalintas - nieko panašaus, o nusizengimų buvo ir yra nemažai.

Kas liko gražaus, tai stovyklavimas dar neužmirštas, bet ir tas dažnai be plano pravedamas. Mažesniose vietovėse, kurių vadai nesidomi intrigomis, pasitaiko gražiai veikiančių draugovių, skilčių, kurios gali didžiuoti skautiškumą, bet tokių vietovių nedaug yra.

Nepaslapstis, kad skautų brolijoje dėl vadovavimo rūgiasis tautininkais, kuriuos krikščionims demokratai vadina liberalais ar netgi socialistais. Jaismės talkininkai, kuriuos krikščionys demokratai vadina liberalais ar netgi socialistais. Jaismės talkininkai, kuriuos krikščionys demokratai vadina liberalais ar netgi socialistais. Jaismės talkininkai, kuriuos krikščionys demokratai vadina liberalais ar netgi socialistais.

Dabartinė vadovybė garsina skautus, kad juos norima sujungti su ateitininkais, "klapčiuku" darbo išmokyti (ko reikalauja dabartinės religinės programos), padaryti religingus, pavadant visą auklėjimą kunigams, kad kitų tikybų skautai būtų iš sąjungos išstumti, kad Skautų Sąjunga būtų išskirti Katalikų Veikimo Centro globoje ir tiesioginėje klebonų tarnyboje. Žinoma, tokių ten-

dencijų esama: tokias ar panašias mintis propaguoja Lietuvos Skautų Sąjungos kūrėjas vyr. sktn. P. Jurgėla. (Žiūrėk jo atsišaukimą iš 1953 m.), talkininkaujamas vyr. sktn. J. Kuprionio ir vyr. sktn. A. Saulaičio. Oficialiai skautus sujungti su ateitininkais jie nerūstų, bet jau kunigai tvirtai valdžią į savo rankas paimtų ir savo oponentams jokių krikščioniškos meilės nerodytų, ką rodo vengimas pripažinti lygių teisių evangelikų kunigams skautų vadovybėje. Buvo bandoma įvesti praktikon, kad evangeliškai skautai negalėtų užimti aukštesnių pareigūnų vietų. Bandyta kelis kartus organizuoti katalikų skautų s-gą, bet nepavyko. Gal gerai būtų turėti ir kelis grynai konfesinius vienetus L. S. S. rėmuose, jeigu kas to labai pageidauja, nes kai lietuvių katalikas lietuvis yra lietuvis.

"Opozicijoje" esą krikšč. demokratų skautininkai yra teisūs, sakydami, kad dabartiniai vadai Skautų S-gą idejiniams sužlugdė, kadangi skautų ir vadų tarpe pasitaiko visokių sučių karjeristų, moraliai kritusių vadų, pataikūnų, girtuoklių ir t. t.

Zvirgterkime į dabartinę sąjungos kelis būdingesnius atsitikimus.

Atrodo, dar nevisai pasibaigė Los Angeles ir Chicagoje vadų pagerėjo. Mokesčiai kiek sumažinti. Žemės ūkio kolektyvizacija sulėtinta. Tačiau nė vienas iš skautų korporacijoje, kadangi tokių "studentų" ir ten netrukau. Jau vieša paslaptis, kad vienas iš tokių "studentų" tuometinio vyriausio skautininko V. Čepo laiminamas bandė emigruoti vėliau beatsigauhančia emigracijoje korporaciją, pasitelkęs į talką dar du filisterius, po to kai nepavyko korporaciją perlemti ant pasiūlyto kurpilio. Tam nepavyko vyr. sktn. V. Čepas visą korporaciją neteisėtai atskyrė nuo Skautų Brolijos. Dar ir dabar galutinai nebaigtas vyr. sktn. V. Čepo ir korporacijos ginčas išvieto pastarojo asmenine neapykanta prieš vieną iš korporacijos vadovų vyr. sktn. B. Kviklį. Išeinant iš to, du skautiški laikraščiai negali susilieti į vieną stiprų jaunimo žurnalą, nes vieną redaguoja vyr. sktn. V. Čepo bendras vyr. sktn. S. Kairys, o antrą jo "priešas" vyr. sktn. B. Kviklys. Grįžkime atgal prie susidariusių "frontų", kurių vieną tautininkai liberališką sudaro skautininkai V. Čepas, S. Kairys ir V. Šenbergas, faktinas dabartinis sąjungos šeimininkas, o iš kitos pusės krikšč. demokratų vadovaujama "opozicija", vedama skautininkų P. Jurgėlo, J. Kuprionio ir A. Saulaičio. Atskirai kiekvieną auselį pažėmus, visi yra puikūs išsilavinę žmonės, patyrę ir nusipelnę skautų vadai, bet iš kur pas juos visus atsirado nenumaldinamas noras turėti "valdžią" savo rankose ir ar jie nemadžia skautų Sąjungoje "šalto karo" savo asmeninėms ambicijoms patenkinti. Jeigu jie iškašė vien prieš antrus tokį grovį, per kurį negali peržengti ir išiesti vienas antram brolišką ranką (skautai ir tam sąjės broliai vadina) ir dirbti bendrai, užmiršus pasauližiūrą, asmenines ambicijas, tai mes motinos ir tėvai turime jienš pasakyti: liaukitės, nurimkite, pasišalinkite iš vyriausios skautų skautų vadovybės ir eikite dirbti į tuntas ir draugoves, o savo vietą užleiskite tikrai skautiškiems vadams, nes mergaitės ir berniukai nekreipia dėmesio į gražias kalbas, bet seka pavyzdžius. Artinasi nauji bendrosios ir skautų vadovybės rinkimai (vyriausio skautininko kadencija buvo nelegaliai metams pratęsta), tad ar ne laikas tuos visus "mesijus" pašalinti į tuntas, o jų vieton pašaukti vadus, kurie išvestų broliją iš šunkelių.

Pavergtoji Vokietija

Šiandien Vakarų keliautojai Rytų Vokietija atrodo niurios tylos žemė. Žmonės atrodo pilki ir pavargę. Jų apranga skurdi, namai reikalingi taisymo. Išskyrus Stalino alėją Rytų Berlyne, nesimato jokių naujos statybos projektų. Tramvajai ir traukiniai seni, aplūžę. Net dviračiai ir tie pasenę. Keletas automobilių, kuriuos galima pamatyti, atrodo lyg tyčia nevalomi. Vien tik raudonos vėliavos žėri, skelbdamos praukėjū tikslus. Jos iškeltos riedelių kėlimo namo.

Rytų zonoje viešpatauja tyla. Maža kas tevaikščioja prekybinėmis gatvėmis. Gyventojai per daug apkrvūti darbu, o krautuvisė visvien maža ką galima gauti nusipirkti. Nesimato jokių stalybos mašinų ir įrengimų. Niekas nesilūdo laikraščiu.

Visas rytų vokiečių gyvenimas yra pilkas. Miestuose maža bėliko kavinių. Didžiųjų miestų teatruose terodomi iš Rytų atgabenti dalykai. Per įjauras dienas radijas teduoda tą pačią propagandą. Laikraščiuose užtinkami nuolatiniai paraginimai daugiau dirbti. Nakties metu darbininkas turi lankytis į mitingus ar susirinkimus. Naktimis išjungiamas elektros šviesa.

Tiesia, po 1953 metų birželio 17 dienos sukilimo sąlygos truputį pagerėjo. Mokesčiai kiek sumažinti. Žemės ūkio kolektyvizacija sulėtinta. Tačiau nė vienas iš

esančių kolchozų nebuvo panaikintas.

Mėsa, taukai, sviestas, bulvės ir anglis tebėra ant kortelių. Daugelis fabriki turi savo valgyklas, kuriose vieną kartą per dieną darbininkai gali pavalgyti. Pagal korteles gaunamo maisto kainos nėra labai aukštos, tačiau jo nepakanka. Juodojoje rinkoje maistas labai brangus.

Laimingi, kurie turi motociklus ar automobilius ir gali gauti benzino, nors jo kaina tiek aukšta, kad darbininkas neišgali jo pirkti. Todėl važinėja automobiliais. Rytų Vokietija gal būt tebėra vienintelė Europos valstybė, kurioje automobiliai varomi malkomis.

Atsarginių dalių beveik negalima gauti. Todėl bet kuris vokiečių keliųvežis ir Vakarų Berlyną, tuojau ieško dviračių grandinių, padangų, stabdžių ir lempų.

—E.

SUSIPINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANEŠIMAI.

SLA 226 kuopos susirinkimas bus trečiadienį, sausio 5 d., vakare, įprastu laiku, 3600 W. North Ave. —K. Č.

SLA 36 kuopos metinis susirinkimas įvyks trečiadienį, sausio 5 d., Chicago Lietuvos Auditorijoje, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vakare. Visi nariai ir narės kviečiami į susirinkimą. —A. Kaulakis, fin. rašt.

Erzvilko Draugiskas Klubas laikys metinį susirinkimą sausio 5 d. Vengeliausko svetainėje, 4500 S. Talman Ave. Pradžią 7:30 val. vakare. Visi nariai būtinai turite dalyvauti. Bus daug dalykų apsarstyti. Atsiveskite naujų narių į klubą įrašyti.

ROSELANDIECIAMS. Chicago Lietuvos Draugijos Roselando skyr. susirinkimas įvyks klubo svetainėje, 10413 So. Michigan Ave., ketvirtadienį, sausio 6 d. Pradžią 7 val. vakaro. Motiejus Guberis ir jo šeima ir kiti giminės, draugai bei pažįstami. Priklausė Chicago Lietuvos D-jai, Lietuvos Kestucio Klubui, Lietuvos Susivienijimo Darbininkų Klubui ir Našių Klubui, Chicagoje. Kūnas pašarvotas A. Petkus koplyčioje, 1410 So. 50th Ave., Cicero 50, Ill. Trečiadienį, sausio 5 diena, 10 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Lietuvos Tautines kapines. Visi a. a. Vinco Maslausko giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam pasakutinį patarimą ir atsiveskintima. Nuliūde lieka: Seserys, Brolienė, Pusbroliai ir kiti giminės. Laidotuvų direkt. Vance.

Prie "Naujėnų" kai priprasi - darba, žinia. viska ras!

VINCAS MASLAUSKAS 1338 So. 49th Ave., Cicero, 50, Ill.

Mirė 1955 m. sausio mėn. 2 d., 2:45 val. ryte, sulaukęs 70 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Seinių apskr., Kapičmiestio parap., Meciuų kaime. Amerikoje išgyveno 50 metų. Paliko nuliūde: dvi seserys: Ona Makauskas ir jos šeima, Viktorija Stankus ir jos šeima, brolienė Dozė Maslauskienė ir jos šeima, gyv. Collinsville, Ill.; du pusbroliai: Motiejus Guberis ir jo šeima ir Martynas Guberis ir jo šeima ir kiti giminės, draugai bei pažįstami. Priklausė Chicago Lietuvos D-jai, Lietuvos Kestucio Klubui, Lietuvos Susivienijimo Darbininkų Klubui ir Našių Klubui, Chicagoje. Kūnas pašarvotas A. Petkus koplyčioje, 1410 So. 50th Ave., Cicero 50, Ill. Trečiadienį, sausio 5 diena, 10 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Lietuvos Tautines kapines. Visi a. a. Vinco Maslausko giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam pasakutinį patarimą ir atsiveskintima. Nuliūde lieka: Seserys, Brolienė, Pusbroliai ir kiti giminės. Laidotuvų direkt. Vance.

Mirė 1955 m. sausio mėn. 3 diena, sulaukusi 46 metų amž. Gimusi Oklahoma. Paliko nuliūde: mylimas vyras Paul, dukte Isabell Gursky ir jos šeima; 3 seserys: Katherine Dargis, Martha Sinkunas ir Anna Kowalis ir jų šeima; brolis John Bennett ir jo šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstami. Kūnas pašarvotas Mažeika ir Evans kopl., 6845 So. Western Avenue. Trečiadienį, sausio 5 diena, 8:30 val. ryto, kūnas bus lydimas iš koplyčios į Gimimo Pan. Sventausios parapijos bažnyčią, o po gedulinių pamaldų bus laidojama Sv. Kazimiero kapinėse. Visi a. a. Helen Crane giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam pasakutinį patarimą ir atsiveskintima. Nuliūde lieka: Vyras, Duktė, Seserys, Brolis ir kiti giminės. Laidotuvų direkt. Mažeika ir Evans. Tel.: Republic 7-8600.

HELEN CRANE 705 N. 15th Street, East St. Louis, Ill.

Mirė 1955 m. sausio mėn. 3 diena, sulaukusi 46 metų amž. Gimusi Oklahoma. Paliko nuliūde: mylimas vyras Paul, dukte Isabell Gursky ir jos šeima; 3 seserys: Katherine Dargis, Martha Sinkunas ir Anna Kowalis ir jų šeima; brolis John Bennett ir jo šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstami. Kūnas pašarvotas Mažeika ir Evans kopl., 6845 So. Western Avenue. Trečiadienį, sausio 5 diena, 8:30 val. ryto, kūnas bus lydimas iš koplyčios į Gimimo Pan. Sventausios parapijos bažnyčią, o po gedulinių pamaldų bus laidojama Sv. Kazimiero kapinėse. Visi a. a. Helen Crane giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam pasakutinį patarimą ir atsiveskintima. Nuliūde lieka: Vyras, Duktė, Seserys, Brolis ir kiti giminės. Laidotuvų direkt. Mažeika ir Evans. Tel.: Republic 7-8600.

Mirė 1955 m. sausio mėn. 3 diena, sulaukusi 46 metų amž. Gimusi Oklahoma. Paliko nuliūde: mylimas vyras Paul, dukte Isabell Gursky ir jos šeima; 3 seserys: Katherine Dargis, Martha Sinkunas ir Anna Kowalis ir jų šeima; brolis John Bennett ir jo šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstami. Kūnas pašarvotas Mažeika ir Evans kopl., 6845 So. Western Avenue. Trečiadienį, sausio 5 diena, 8:30 val. ryto, kūnas bus lydimas iš koplyčios į Gimimo Pan. Sventausios parapijos bažnyčią, o po gedulinių pamaldų bus laidojama Sv. Kazimiero kapinėse. Visi a. a. Helen Crane giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam pasakutinį patarimą ir atsiveskintima. Nuliūde lieka: Vyras, Duktė, Seserys, Brolis ir kiti giminės. Laidotuvų direkt. Mažeika ir Evans. Tel.: Republic 7-8600.

Mirė 1955 m. sausio mėn. 3 diena, sulaukusi 46 metų amž. Gimusi Oklahoma. Paliko nuliūde: mylimas vyras Paul, dukte Isabell Gursky ir jos šeima; 3 seserys: Katherine Dargis, Martha Sinkunas ir Anna Kowalis ir jų šeima; brolis John Bennett ir jo šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstami. Kūnas pašarvotas Mažeika ir Evans kopl., 6845 So. Western Avenue. Trečiadienį, sausio 5 diena, 8:30 val. ryto, kūnas bus lydimas iš koplyčios į Gimimo Pan. Sventausios parapijos bažnyčią, o po gedulinių pamaldų bus laidojama Sv. Kazimiero kapinėse. Visi a. a. Helen Crane giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam pasakutinį patarimą ir atsiveskintima. Nuliūde lieka: Vyras, Duktė, Seserys, Brolis ir kiti giminės. Laidotuvų direkt. Mažeika ir Evans. Tel.: Republic 7-8600.

Mirė 1955 m. sausio mėn. 3 diena, sulaukusi 46 metų amž. Gimusi Oklahoma. Paliko nuliūde: mylimas vyras Paul, dukte Isabell Gursky ir jos šeima; 3 seserys: Katherine Dargis, Martha Sinkunas ir Anna Kowalis ir jų šeima; brolis John Bennett ir jo šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstami. Kūnas pašarvotas Mažeika ir Evans kopl., 6845 So. Western Avenue. Trečiadienį, sausio 5 diena, 8:30 val. ryto, kūnas bus lydimas iš koplyčios į Gimimo Pan. Sventausios parapijos bažnyčią, o po gedulinių pamaldų bus laidojama Sv. Kazimiero kapinėse. Visi a. a. Helen Crane giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam pasakutinį patarimą ir atsiveskintima. Nuliūde lieka: Vyras, Duktė, Seserys, Brolis ir kiti giminės. Laidotuvų direkt. Mažeika ir Evans. Tel.: Republic 7-8600.

Mirė 1955 m. sausio mėn. 3 diena, sulaukusi 46 metų amž. Gimusi Oklahoma. Paliko nuliūde: mylimas vyras Paul, dukte Isabell Gursky ir jos šeima; 3 seserys: Katherine Dargis, Martha Sinkunas ir Anna Kowalis ir jų šeima; brolis John Bennett ir jo šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstami. Kūnas pašarvotas Mažeika ir Evans kopl., 6845 So. Western Avenue. Trečiadienį, sausio 5 diena, 8:30 val. ryto, kūnas bus lydimas iš koplyčios į Gimimo Pan. Sventausios parapijos bažnyčią, o po gedulinių pamaldų bus laidojama Sv. Kazimiero kapinėse. Visi a. a. Helen Crane giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam pasakutinį patarimą ir atsiveskintima. Nuliūde lieka: Vyras, Duktė, Seserys, Brolis ir kiti giminės. Laidotuvų direkt. Mažeika ir Evans. Tel.: Republic 7-8600.

Mirė 1955 m. sausio mėn. 3 diena, sulaukusi 46 metų amž. Gimusi Oklahoma. Paliko nuliūde: mylimas vyras Paul, dukte Isabell Gursky ir jos šeima; 3 seserys: Katherine Dargis, Martha Sinkunas ir Anna Kowalis ir jų šeima; brolis John Bennett ir jo šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstami. Kūnas pašarvotas Mažeika ir Evans kopl., 6845 So. Western Avenue. Trečiadienį, sausio 5 diena, 8:30 val. ryto, kūnas bus lydimas iš koplyčios į Gimimo Pan. Sventausios parapijos bažnyčią, o po gedulinių pamaldų bus laidojama Sv. Kazimiero kapinėse. Visi a. a. Helen Crane giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam pasakutinį patarimą ir atsiveskintima. Nuliūde lieka: Vyras, Duktė, Seserys, Brolis ir kiti giminės. Laidotuvų direkt. Mažeika ir Evans. Tel.: Republic 7-8600.

GĖLININKAS (PUTRAMENTAS) Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės. ROY R. PETRO (Putramentas) 5519 So. Harlem Avenue, Portsmouth 7-9020

GUZAUSKU BEVERLY HILLS GELININCIA GELES VISOS PROGOMS 2443 W. 63 ST. Telef.: PR 8-0833 ir PR 8-0834

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu Viskas Pasaulio Dalls KVIETKININKAS Gėles Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams. 3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams GELININKAS 4180 ARCHER AVENUE Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

STEPONAS C. LACKAWICZ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS Trys Koplyčios 2424 WEST 69th STREET 2314 WEST 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE. Republic 7-1213 Virginia 7-6672 Pullman 5-1270

LIŪDESIO VALANDŲ ŠAUKITE MAŽEIKA & EVANS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI Air Conditioned Chapel and Parking Facilities. 6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601 Gyvenantiems kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS 6812 So. Western Avenue 1410 South 50th Avenue CICERO, ILL. TELEFONAI: GRovehill 6-2345-6 TOWNhall 3-2109 KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS SENIAUSIA IR DIDIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ 4605-07 SO. HERMITAGE AVE. Tel.: YArds 7-1741 ir Bishop 7-9481 4330-34 SO. CALIFORNIA AVE. Telefonas LAFayette 3-0440 Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kl. MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI Chicago Lietuvos Laidotuvų Direktorių Asociacijos

P. J. RIDIKAS 3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911 LEONARDAS A. EZERSKIS 1646 W. 46th STREET Phone: YArds 7-0781 LEONARD BUKAUSKAS 10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: Commodore 4-222A VASAITIS - BUTKUS 1446 SO. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003 ANTANAS M. PHILLIPS 3307 LITUANICA AVE. Phone: YArds 7-3401 PETRAS P. GURSKIS 659 WEST 18th STREET Phone: SEley 3-5711 ALFRED VASAITIS-VANCE 6126 W. ROOSEVELT ROAD Phone: OLYmpic 2-5245 J. LIULEVIČIUS 4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572 GEORGE F. RUDMIN 3319 S. LITUANICA AVE. TEL. YArds 7-1138-1139

ILL'S REST HOME Cheerful atmosphere GOOD MEALS AND CLEAN HOME Nurse and Masseuse on place Licensed. T. V. ARdmore 1-3201

1955 metų balandžio 17-tą, Atvėlykio Dieną, įvyks NAUJIENŲ PAVASARINIS KONCERTAS

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ! TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE. Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N. 4071 Archer Ave. Tel.: LAFayette 3-8248 (į vakarus nuo California Avenue) CHARLES ZEKAS, Secretary OFISO VALANDOS: Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų. Trečiad. 9:00 ryto iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

SHULMISTRAS & Co. INSURANCE REAL ESTATE 4004 S. ARCHER AVE. CHICAGO 32, ILL. LAFayette 3-6300

2 - NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. -TUESDAY, JANUARY 4, 1955

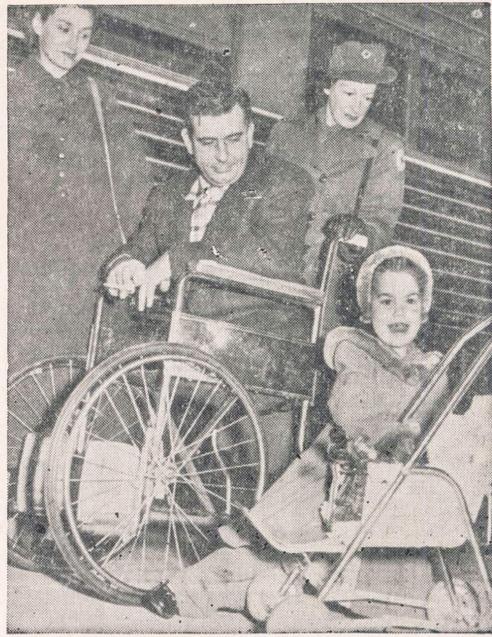
RYTPRŪSIŲ LIKIMAS?

Paprastai gerai informuotas apie įvairius užsienio politikos įvykius vokiečių savaitraštis "Rheinischer Merkur", laikomas neoficialiu kancl. Adenauerio organu, š. m. gruodžio 17 d. numerioje plačiai rašo apie valstybinio pobūdžio naujus eksperimentus Rytų Europoje. Čia Sovietai kai kur mėgina sudaryti savotiškus "kondominiumo" junginius. 1951 m. pirmas toks "tarpvalstybinio pobūdžio eksperimentas" buvo sudarytas Rumunijoje, įkuriant "autonominę vengrų administracinę sritį Siebenburgene". Tuo, esą, buvęs pašalintas tarp vengrų ir rumunų gyventojų šimtamečius trukęs "nacionalinis įtempimas". Kitas panašus eksperimentas buvo padarytas įkuriant "Autonominę Oderio Komitatinę Direktoriją", kurios teritorija Ostrava, Oderbergo, Tescheno, Friedeko, Tropa ir Jagendorfo apygardose, Beuthen-Opelno srityje ir Kathowitzo distrikte apima 22,000 kv. km. Darbar šio "autonomiško vyresnybės" daugiau išjungiamas iš čekų ir lenkų valstybinio suverenumo. Galimas dalykas, kad po poros metų ji sudarys visiškai savarankišką "Oderio Kombinato ūkinę sritį", kurią bendrai valdys Praha ir Varšuva.

Panašų eksperimentą, "Rheinischer Merkur" teigimu, lenkai ir sovietai projektuoja ir su Rytprūsiais. Lenkų iniciatyva 1954 m. spalio mėn. Allensteine susirinkusi lenkų — sovietų ekspertų komisija pirmą kartą apspvsrė tokį galimumą. Neseniai Var-

šuvos radijas viešai tai paskelbė, drauge pastebėdamas, jog ateinančiais metais gali būti imtasi realizuoti. Šiuo planu numatoma Rytprūsius, kurių šiaurinę dalį rusai pirmoj eilėj stengiasi panaudoti strateginiams reikams, vėl sujungti į vieną vienetą. Šis vienetas būtų išjungtas iš tiesioginio lenkų ir sovietų suverenumo ir pavadintas "autonomine Mazovijos sritimi". "Aubuvo sudarytas Rumunijoje, įkuriant "autonominę vengrų administracinę sritį Siebenburgene". Tuo, esą, buvęs pašalintas tarp vengrų ir rumunų gyventojų šimtamečius trukęs "nacionalinis įtempimas". Kitas panašus eksperimentas buvo padarytas įkuriant "Autonominę Oderio Komitatinę Direktoriją", kurios teritorija Ostrava, Oderbergo, Tescheno, Friedeko, Tropa ir Jagendorfo apygardose, Beuthen-Opelno srityje ir Kathowitzo distrikte apima 22,000 kv. km. Darbar šio "autonomiško vyresnybės" daugiau išjungiamas iš čekų ir lenkų valstybinio suverenumo. Galimas dalykas, kad po poros metų ji sudarys visiškai savarankišką "Oderio Kombinato ūkinę sritį", kurią bendrai valdys Praha ir Varšuva.

Taiso adm. linija Rytprūsio-vys Vokiečių "Pressedienst der Heimatvertriebenen" Nr. 45/1954, remdamasis gautomis iš Rytprūsijų žiniomis, skelbia, kad mišri lenkų-sovietų komisija yra Rytpūsioose pasieniais įvykdžiusi visą eilę "sienos ištaisymų". Kai kurios vietovės, ligi tol valdytos lenkų, dabar įjungtos į Kaliningrado srities administraciją, pvz. Dogen ir Schiffus vietovės Gerdavos apskrityje, Oberhofen-Angerapės apskrityje, Kranterwiese ir Spechtshoden-Geldapės ir kt. (Elta)

Linda Puentes, kuri yra 7 metų amžiaus, iš Brooklyn miesto ja atvežė į Tautinį sveikatos institutą, kuris yra Bethesda mieste (Md.). Linda serga rėta kraujo liga. Kartu atvyko ir jos tėvas, kuris karo metu (kai buvo daromas isiveržimas į Normandiją) neteko abiejų kojų.

MANO GIMINĖS — TAVO GIMINĖS

L. OLŠVANGAS.
Konstantinas Pavlovičius gavo laišką iš savo sesers Marytės. Ji rašė jam: "Mielas brolau Kostai, didelis dėkui už dovanas. Mes tik vakar jas parsinešėm iš pašto. Galočka nenorėjo namie likti, turėjau ir ją sykiu vestis. Ji prašė, kad tuoj, ten pat pašte, siuntinį atidaryčiau: ji neturi jokios kantrybės. Bet aš nenorėjau atimti džiaugsmo mano vyrui. Ir taip mes turjome iki vakaro, kol Mykolas iš darbo grįžo, palaukti su atidarymu. Mykolas taip pat apsidžiaugė (aš negaliu to net aprašyti), o Galočka tik šokinėjo apie išpakuotus gražius dalykus. Kostuk", rašė ji jam, "man teklo nuo sesers Nadjės sužinoti, kad ir jie gavę jūsų pakėtas. Jie irgi tuo labai apsidžiaugė." Ji laiško pabaigą Marytė sakėsi, kad atsitiktinai buvo susitikusi savo mergautinių dienų draugę Tatjaną, kuri papasakojo, kad jos vyras būsiąs perkeltas į Vokietiją, ir kad ji, Tatjana, tenai važiuosianti.

"Ji norinti tave matyti, sakė ji man. Pasakojo, kad jos vyras pavydulingas ir pražilęs esąs, bet užtai valstybės gynėjas-proras." Konstantinas Pavlovičius, sesers laišką skaitydamas, šypsojosi ir kai baigė — suplėšė jį. Tai buvo lauko, pašte. Laiškai buvo nepridudami, — kiekvienas turėjo patsai parsigabenti. Tik didieji neprivalėjo į pašlą eiti. Kostas nebuvo iš didžiųjų — tik majoras. Ir dar toksai majoras, kuris tik siauručius antpečius dėvėti galėjo kaip išdininkas, intendentas, vaistininikas ir kiti tokie panašūs.

Konstantinas Pavlovičius tarnavo pramonės skyriuje ir galėjo visas žmones toje zonoje lankyti. Ponai žmonininkai šnuodegavo apie mūsų Kostą ir jų akys kabėjo ant jo lūpų. Jie vadindavo jį: "ponas vyriausias inžinieriaus". kiti: "ponas inžinieriaus — pulkininke"; kai kurie kiek sausiau: "pone pulkininke". Kostas jautėsi lyg patepintas ir retkarčiais tvirtai užmiršdavo, kad jis yra tik eilinis technikas.

Konstantinas Pavlovičius negriebdavo potvarkių visu griežtumu, dažnai primerkdavo akis. Imonininkai nepamiršdavo to ir parodydavo dėkingumą. Iš to Kostas čemodanas sunkėdavo.

- Larisa, — vieną dieną pasakė jis savo žmonai, — mes čia gyvename kaip kunigaikščiai. O mūsų giminaičiai, — kaip gyvena? Dėl jų galėtų nuo mūsų koksai pakėtelis nutrupėti." - Juk anąsyk du pakėtus savo sesei nusiuntei, — atkirto Larisa. - O Marytė nė sykio nepadėkojo.

- O kodel tu siunti savo giminėms pakėtus? — užklausė jis jos.

- Mano giminėms? Tu klausai dar? ir pažiūrėjo į jį pikta. - Jie nėra tokie nedėkingi! — vėl atkirto ji. - Daugiau nė žodžio nenoriu apie tai girdėti! — dar pridėjo. Su šiais žodžiais apleido kambarį ir taip stipriai trenkė durimis, net jų dviejų metų duklė Irinuška verkta pradėjo. Grįžusi ir ji, Larisa, pradėjo verkti ir net keiktis.

Pakeliui į tarnybą galvojo Kostas: - Kad to vaiko nebūtų: jau seniai po vėlnių būčiau ją pasiuntęs!

Kai pasiekė raštinę, suskambejo telefonas. Jis paėmė trūbelę. Tanja, jo sesers draugė iš Gorkio. Kviečia jį ir žmoną aplankyti juos sekmadienį.

Kai atėjo sekmadienis, Larisa nenori su juo eiti. - Kuriam tikslui? — sako ji. - Aš galiu apeiti ir be tavo sesers linkėjimų!

Bet kadangi Tanjos vyras buvo prokuroras, leidosi perkalbama. Tanja su vyru, Kostas ir Larisa, visi jie buvo patenkinti ir sykiu pas juos iki vėlybos nakties praleido laiką. Tanja jau bežinanti apie geras ir pigias prekes karių krautuvėse, kurias jau spėjusi aplankyti. Pasakojo ir stebėjosi apie beširdiškumą jų, kurie giminėms ir tėvynei nešiučia.

- Tik vieną pakėtą į mėnesį leidžiama siųsti, — atsakė Larisa. - Prieš metus buvo dar kitaip, tada galėjome tie pakėtus siųsti, kiek tik norėjome. Nereikėjo jokio leidimo.

- Tas tau netrukdo! — riktelėjo Kostas. Galiu tau tiek leidimų parūpinti, kiek tik tu nori!

- Konstantinai Pavlovičiau, — pertraukė jį Tanja, — jūsų sesuo buvo taip laiminga, kai tie daiktai atėjo.

- Bet kodėl ji nerašo? — pasiskubino Larisa užklausti.

- Kodėl ji nerašo? — sušuko Kostas paraudo.

- Gal jai daiktų buvo permaža, gal būt jai nebuvo ganėtinai gražūs? — pasakė Larisa ne be pasityčiojimo. - Bet daugiau mes nebesiūsime. Nadja turi taip pat ką nors gauti. Be jų, aš turiu ir apie savo gimines pagalvoti.

- Dievė, — sušuko Tanja. — Pas mus ko nors tokio panašaus negali atsitikti. Tarp mudviejų nevaidina rolės: ar tai mano, ar tai vyro giminė yra!

- Mano žmona tiesą sako: mes tame jokio skirtumo nematome, — patvirtino vyras, valstybės gynėjas, josios žodžius. - Kitap ir negali būti. Juk mes esame sovietiniai žmonės, dėstė tvirtai, žinodamas savo vertę.

Konstantinas Pavlovičius ir Larisa išėjo namo. Pakeliui

Kostas ir sako savo žmonai: - Žiūrėk, tie žmonės nežino jokio skirtumo! Ne kaip tu: mano giminė — tavo giminė.

- Tu vėl pradedi? — riktelėjo ant jo Larisa ir užlaužė antakius. Konstantinas Pavlovičius nebeišlaužė daugiau jokio žodžio.

Po valandos jie buvo jau Karlshorste: ten jie gyveno.

Po to prabėgo beveik metai, kaip vieną vakarą, vėlai, apie vidurnaktį, ėmė balsiai čirkti skambutis. Kostas atsikėlė, uždegė šviesą ir nuėjo prie durų. ir kaip jis nustebo, kai prieš save pamatė verkiančią gražiąją Tatjaną.

- Kas atsitiko? — virpančiu balsu paklausė jis.

Tatjana verkė.

- Kas, pagaliau, nutiko? — teiravosi jis toliau, veddamas ją prie žmonos ir miegamąjį kambarį.

- Aš nebegaliu daugiau... Jis neleidia man ko nors rimtesnio namo parsiešti. Ką geresnio — siunciu savo giminėms. Aš skirsiuos! kukčiojo Tatjana.

- Nedaryk to. Juk ir pas mus panašiai atsitinka, — ramino ją Larisa.

Iš vokiečių kalbos vertė P. Abelkis.

— Savo auka palengvink se- neliu sunkias tremties dienas!

J. Šernas kylanti žvaigždė

Jokūbas Šernas yra kylanti ekrano žvaigždė. "Chicago Tribune Magazine" sausio 2 d. laidoje idėjo straipsnis, kuriame rašoma apie numatomas 1955 metų ekrano žvaigždes. Viena jų aprašomas ir Šernas. Hedda Hopper, Hollywoodo korespondentė, rašo:

"Jei jūs esate televizijos entuziastas, jūs pažįstate Jacques Šernas, kuris dažnai matomas prancūzų ir italų filmuose. Jo amerikinis debiutas bus atliktas Paryžiuje filme "Helen of Troy" (Trojos Elena), ir jis yra nauja žvaigždė Hollywoodo padangėje. Aukštas, blondinas, lankstus, tas lietuvių kilmės jaunuolis yra Prancūzijos pilietis, buvo rezistencijos narys, kurį naciai buvo paėmę ir uždarę Buchenwalde pusantrų metų".

Toliau korespondentė sako, jog jis dabar turis du liuksusinius apartamentus Romoje ir Paryžiuje, puikius automobilius. Bet po karo jis naktiniu sargu dirbęs Paryžiuje ir buvęs vienu iš padavėjų Cafe de la Paris. Jis užsidirbęs medicinos kolegijai pinigų, kai jis gavęs boksiningo vaidmenį filme "Mirror" su Jean Gabin. Jis dažnai vaidinąs boksiningus ir blogus berniukus europi-

niuose filmuose. Jo kitas filmas būsiąs Warnerio "Jump Into Hell", kuriame vaiduojamas Dien Bien Phu epizodas.

IS TOLI AR IS ARTI PIGIAI PERKRAUSTAU (MOVING) BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS. Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas aprausta. ANATANAS VILIMAS 3415 So. Lituania Ave. CHICAGO, ILLINOIS Tel.: FRontier 6-1882

TV APARATAI RADIO SU FM Hi Fi FONOGRAFAI GERIAUSIOS KOKYBĖS! PRIEINAMA KAINA

DAINA TELEVISION sales-service 3130 SO. HALSTED — DA 6-6887

PIGIAI IR SAUGIAI PERKRAUSTAU BALDUS VIETOJE IR IS TOLIAU K. EIDUKONIS Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas 6930 So. Talman, Chicago 29, Ill. Tel. Grovehill 6-7096

DR. CHAS. M. LIESTENFELTZ CHIROPRACTIC PHYSICIAN 618 Broadway GARY, INDIANA

SAUGUS BALDU PERKRAUSTYMAS is arti ir toli NAUJAS 1955 M. SPECIALUS DIDELIS SUNKVEŽIMIS. Pigus, sažiningas patarnavimas. Sankute: R. ŠERENAS 4546 SO. WOOD STREET Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-2972

NERVINE Alexander's Nervine, kuri turėtų veikti nuo nervų ligų, yra mišriąs stiprių ir brangiųjų šakny, žiedų, žievių ir žolių, ir tas mišinys padeda nuo visokių nervų suirimų, galvos skaudėjimų, kvaišimų, isterijos, rūpesčio, susikrimitimo, nemigos, karščiavimų, išgascio, persidirbimo ir kitų nervinių negalavimų. Gerdamas tą mišinį, gausi maistą nervams. Sios gyduolės kainuoja \$5.00 svaras. Už \$2.00 prisiučiamė 5 uncijas. I Kanadą \$2.25.

ALEXANDER'S CO. 414 Broadway South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS RADIO VALANDA Iš Stoties W. G. E. S. 1390 kilocycles Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto, Šeštadieniai nuo 8:30 iki 9:30 ryto. Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro. Sekmadienį 8:30—9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles. Tel.: HEMlock 4-2413 7121 SO. ROCKWELL ST. Chicago 29, Illinois

— Berankiai, bekojai lietuvių karo invalidai tremtyje laukia Tavo pagalbos. Aukok jiems!

TAUPLYKITE

Chicagos Stipriausioj Taupymo Įstaigoj

TURTAS \$50,000,000.00
ATSARGOS FONDAS \$4,000,000.00

JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager
ISTAIGOS Kasdien, iškaitant šeštad., nuo 9 val. ryto iki 4 p. p. VALANDOS Keturvideniai nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniai visai neatidarama.

Standard Federal Savings AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO 4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32 (Archer Ave. at Sacramento) PHONE: Virginia 7-1141

Moving PERKRAUSTYMAS IS ARTI IR TOLI ILGU METU PATYRIMAS — PIGUS SAŽININGAS PATARNAVIMAS. NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMUJI IRANKIAI, KAI PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JUSU PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠIURINTI. J. NAUJOKAITIS 2022 WEST 69th STREET, CHICAGO 29, ILLINOIS. Tel.: WAlbrook 5-9209

MULDAVIA PHYSIO-THERAPY has been popular in the treatment of stubborn chronic diseases for over 70 years. Many sufferers have told us that they have gained marked relief here. If you are suffering from the effects of rheumatism, arthritis, bursitis, neuritis, paralysis resulting from polio, sciatica, or a kindred disease, or physical or emotional disturbances, we may be able to help you. Call, wire or write requesting information. Hotel accommodations for guests seeking rest and relaxation. Rates very reasonable in comparison with possible relief and health improvement. Muldavia Hotel & Health Resort KRAMER, IND., Phone 5-F-10-Attica

TOYLAND

\$25,000.00 vertės žaislų turi būti išparduota nežiūrint kainos. Gražios lėlės, arklukai, vežimukai, cadillakai, bycikliukai, meškiukai, įvairūs žaislai: staliukai, kėdės. Už vaikams žaislus jus mokėsitė mažiau kaip pusę kainos.

BUDRIK'S TOYLAND ŽAISLŲ KRAUTUVĖ 3241 South Halsted Street

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus. Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki \$10,000.00.

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASS'N. 4038 Archer Avenue Tel. LAFayette 3-6719

Sekretorius AUGUST SALDUKAS Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

Roosevelt Furniture \$1995 Pavasarinis birželio mėn. matrasų ir brangesnių.

IŠPARDAVIMAS Galite įsigyti naujus matrasus ir springsus Slumberon, Englander, Pilo Rest ir kitų išdirbysčių. Atvykite į šią lietuvišką baldų krautuvę ir pasirinkite moderniškiausių baldų prieinamomis kainomis ir lengvomis sąlygomis.

ROOSEVELT FURNITURE CO. 2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711 Krautuvė atidaryta sekmadieniai nuo 11 iki 4:30.

LIETUVISKA ISTAIGA SAFETY OF YOUR SAVINGS CRANE & LOAN ASS'N 2555 West 47th St. CHICAGO 38, ILL. I.A.S. 3-1083 INSURED UP TO \$10,000 3% ON SAVINGS B.R.PIETKIEWICZ PRES.

1954 metais Amerikos žmonės sudėjo į Taupymo ir Skolinimo Bendrovės virš 9 bilijonus dolerių. Jie žino, kad čia sudėti pinigai yra apdrausti iki \$10,000.00 per Federalės Valdžios įsteigtą įstaigą ir kad gauna gerus dividendus. Nėra vėlu! Pradėk šiandien!

Universal Savings and Loan Association 1800 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS Tel.: HAYmarket 1-2028

Atdara nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Trečiadieniai uždaryta. Keturvideniai atdara iki 8 val. vakaro. Automobilistams tuščias lotas šalimais.

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates: \$9.00 per year in Canada, \$9.00 per year outside of Chicago, \$10.00 per year in Chicago 5 cents per copy. Uždarymo kaina: Chicagoje — paštu: Metams \$10.00, Pusei metų \$5.50, Trims mėnesiams \$3.00, Vienam mėnesiui \$1.25.

Nutraukti Diplomatinis Saitus

JAV atstovų buto specialios komiteto komunistų agresijai ištirti, kuris pirmiau vadinosi Baltic Committee, ragina Jungtines Valstybes ir kitas laisvojo pasaulio tautas atšaukti diplomatinį Sovietų Rusijos valdžios priklausančių ir nutraukti su ja visus prekybinius ryšius.

Šio komiteto priešakyje stovi, kaip žinia, atstovas Charles Kersten, iš Milwaukee. Jisai buvo sudarytas 1953 m., daugiausia Amerikos Lietuvių Tarybos pastangų dėka, ir yra apklausinėjęs viešose posėdžiuose Washingtone, New York, Chicagoje ir kituose miestuose daug liudininkų iš Lietuvos, Latvijos, Estijos ir kitų šalių, patekusių bolševizmo vergijon. Šitų tyrinėjimų duomenys yra išspausdinti keliose knygose ir nemažas kiekis šios medžiagos dar tebėra ruošiamas spaudai.

Kersteno komitetas buvo įgaliotas dirbti tol, kol nepasibaigs 83-jo kongreso kadencija. Vakar jisai įteikė atstovų butui paskutinį savo raportą. Drauge su raportu jisai pateikė savo pasiūlymą, kad laisvosios tautos nutrauktų diplomatinis ir prekybinius santykius su Rusijos imperialistais.

Komiteto surasti faktai ir dokumentai aiškiai rodo, kad komunistinė Rusijos diktatūra neteisėtu būdu su naikino Pabaltijai valstybių nepriklausomybę ir klastos bei smurto priemonėmis uždėjo jungtį eilei kitų Europos tautų. Iš šių faktų aišku, kad laisvasis pasaulis negali gyventi taikoje su tais grobikais bei agresoriais. Jų politika sudaro nuolatinį pavojų kiekvienai laisvai tautai ir nuolatos gresia tarptautinei taikai.

Dabartinis momentas, gresia Kerstenio komitetas, reikalauja to, kad Jungtinės Valstybės ir visos laisvosios pasaulis pradėtų "drąsiai ir teigiamą ofensivą" prieš tuos tautų įspėgėjus.

Jisai įspėgė Amerikos valdžią ir kitas laisvųjų tautų valdžias, kad komunistinės Rusijos jungas, uždėtas pagrobtyjų šalių žmonėms, yra pagrindinė priežastis didėjančio karo pavojaus ir sudaro grėsmę Jungtinių Valstybių saugumui.

Tai nepaneigiama tiesa. Pasaulis nebus ramus ir saugus, kol šimtai milijonų žmonių bus pavergti Rusijos totalitarinei diktatūrai. Bet jos galybė nepalšia augti, jei Amerika ir kitos šalys su ja santykius ir ves prekybą.

Berekalingas Kišimasis

Popiežius Pijus XII išleido pavėluotą (dėl ligos) kalėdinį atsišaukimą, kuriame jisai ragina statyti "taikos tiltą" tarp Rytų ir Vakarų.

Bet juk demokratinės Vakarų šalys bandė tokius tiltus tiesiti per daugelį metų, o kas iš tų bandymų išėjo? Rusijos valdovams buvo padaryta daugybė nuolaidų, bet jie nepasidarė nė kiek suklabamesni. Pasigrobę kas jiems

SSSR žemės ūkio neproduktingumas

APŽVALGA

Sovietų Sąjungoje šiandien gyvena apie 40% žmonių miestuose, o apie 60% sodžiuje. Tai reiškia milžinišką miesto gyventojų skaičiaus padidėjimą, palyginus su tuo, kas buvo seniau.

Tai padarė smarkių tempų vykdoma industrializacija. Pagal gyventojų suskaitymą, atliktą 1926 m., Rusijos miestuose tada gyveno mažiau, negu 18% žmonių, o sodžiuje per 80%. Rusija buvo milžiniškas žemės ūkio kraštas, kuriame žmonės, užimti pramonėje ir prekyboje, nesudarė nė penktosios dalies visų gyventojų.

Iš to galima numanyti, kiek proto turėjo bolševikai, kurie ryžosi tame ekonomiškai nepalankiame krašte steigti "socializmą".

Kadangi Rusijos pramonė buvo visai menka, tai jos valdovai sumanė jos augimą pagreitinti, negailestingai išnaudodami ūkininkus: iš ūkininkų valdžia atimdavo didesniąją dalį jų pagamintų gėrybių ir sunaudodavo jas dirbtuvių statymui bei operavimui. Tai buvo garsiosios Stalino "piatiliokos". O kad iš ūkininkų būtų lengviau išspausiti valdžios nustatytas duokles grūdais, mėsa ir kitais produktais, tai Stalinas pagaliau suvarė juos į milžiniškus dvarus, "kol-chozus".

Šitomis valstiečių plėšimo ir prievartos priemonėmis sovietų valdžia pasiekė to, kad per kokius 26 metus Rusijos pramonė padidėjo keleriopai, ir jos miestuose dabar, kaip minėjom, gyvena jau ne 5-ta dalis visų gyventojų, bet 40%.

Tačiau dar ir šiandien apie 60% žmonių Sovietų Sąjungoje yra sodiečiai. Vadinas, darbo rankų žemės ūkiui turėtų užtekti, — juo labiau, kad kolchozai vartoja traktorius ir daugybę kitokių mašinų ūkio darbams. O betgi Rusija nepasigamina pakankamai maisto. Jos gyventojai maitinasi kur kas prasčiau, negu vakarinių šalių žmonės, nekabant jau apie tai, kad rusams trūksta daugelio kitų gyvenimo patogumų, kuriais naudojasi europiečiai arba amerikiečiai.

Be to, Sovietų Rusija žiauriai šnaudoja pagrobtais šalimis, versdama jas geriausius savo maisto produktus pardavinėti jai už pusdykę — ir vis dėlto ji vos-ne-vos išsimaistina.

nepriklauso, jie reikalavo vis daugiau ir daugiau. Ar su tokiais grobuoniais gali būt taika?

Gaila, kad popiežius nepagalvoja apie likimą milijonų žmonių, kurie pateko Maskvos vergijon. Negali gi laisvasis pasaulis juos užmiršti!

17.6%, ir 1953 m. — iki 10.6%

Palyginkite: Rusijoje dabar yra užimti žemės ūkyje maždaug 50 nuoš. visos krašto darbo jėgos, o Amerikoje — tik 10.6 nuoš. Tačiau Amerika pasigamina didelių pirmųjų maisto ir žaliavų, ir valdžia yra priversta jį supirkinėti ir laikyti sandėliuose, kad nekristų kainos farmų produktams!

Dešimta dalis žmonių Amerikoje išmaitina visus gyventojus ir dar atlieka, tuo tarpu kai Sovietų Rusijoje pusė gyventojų dirba žemės ūkyje ir ji nuolatos kenčia maisto trūkumą.

Kokios tam priežastys?

Biurokratizacija ir išnaudojimas

Viena priežastis to, kad Rusijos ūkis neša daug mažiau, negu Amerikos, yra klimato skirtumas.

Amerikoje yra daug didesni žemės plotai, kur orai šilti. Rusijoje tų šilto oro plotų mažiau, ir kaip tik tose srityse nėra pakankamai drėgmės. Jei Rusijos valdžia būtų jėdęsi žemės ūkiui nors dalį tų pastangų, kuriomis ji vykde industrializaciją, tai būtų buvę nugalėta nemaža gamtinių kliūčių.

Bet sovietų valdžia tuo rūpinosi mažiau. Ji stengėsi tik greičiau išvystyti pramonę — "pasivyti ir pralenkti Ameriką", verčiant ūkininkus badauti ir net badu mirti.

Aukščiausiai paminėtas "Soc. Vestnik" bendradarbis S. Švare nurodo kitas dvi priežastis, dėl kurių Rusijos žemės ūkio produktingumas yra toks žemas:

1. Bloga darbo organizacija mechanizuotame žemės ūkyje, dėl kurios išeikvojama be galo daug darbo jėgų. Amerikoje, piauant javus, kiekvieną mašiną aptarnauja vienas du darbininkai; o Rusijoje, tokį darbą dirbant įsėina į lauką vienas būrys žmonių: mašinų vairuotojai, taisytojai, prižiūrėtojai, skaičiuotojai, brigados vadai ir, beveik visada, dar ir partijos agitatorius su "politgramota".

Ūkininkai dirba ne savo noru, bet pagal komandą, ir jie neturi noro nei skubėti, nei stengtis, kad darbas būtų gerai atliktas.

2. Mechanizuotas žemės ūkis Rusijoje yra tikrai kol-chozose ir sov-chozuose. Bet "kolūkių" nariai turi nuosavus sklypelius prie savo namų. Jie yra suinteresuoti tuo, kad iš šių sklypelių jie gautų galimai daugiau naudos; bet jie dirba šiuos privatinius "ūkius" ne mašinomis, o paprasčiausiais įrankiais.

Biurokratizmas ir atėmimas laisvės ūkininkams yra tos didiosios bėdos, kurios slėgia

KINIJA AR KREMLIUS?

Rašo ANDRIUS VALUCKAS

Tiek Korėjos kare, tiek Indokinijoje, ir naujuose nesuspriktuose su Amerika Kremlius nori išprovokuoti Amerikos karą su Kinija, nori įtraukti kelis metus karan. Kodel?

1. Rusijos problemos. Kremlius šiuo momentu būtinai reikia taikos Rusijoje ir Europoje. Nauji valdovai galutinai neįsitvirtino savo krutuose suostuose. Eina vidaus kova ir varžytinė, vyksta Beria palikimo valymai, slaptosios policijos reorganizavimas. Tai ilgas ir sunkus darbas. Jeigu šiuo metu kiltų karas, tai Kremlius negalėtų pilnai pasitiktėti užsilikusiais Beria kadrais, kuriems gresia sunaikinimas. Daug aukštų Beria tarnautojų susgebėti, kiti kalėjimuose, treči dar tarnauja netikri savo rytojumi.

Bet nauji Kremliaus valdovai negali pilnai pasitiktėti ir komunistų partija, Stalino išaugintais kadrais. Komunistai žino, kad Malenkovo gauja nužudė Staliną ir todėl jie nieko geronelaikia sau, kaip buvusiams Stalino pasekėjams bei mokiniam. Visas komunistų partijos nugaraulis turi būti pakeistas naujais, Malenkovo šalininkais. Spaudoje pasirodė žinių, kad iš visų dirbtuvių balakalmieriai, tai yra komunistai smetonė, buvo išvežti Sibiran produktingo darbo dirbti kolchozuose, atseit naujų socialistinių dirvonų plėsti...

Bet tai reiškia masinius komunistų partijos narių trėmimas, užmaskuotą terorą prieš užgrūdintus Stalino-Beria komunistinius biurokratus.

2. Vokietijos klausimas. Vakarų Vokietijos apsiuklavimas yra pats didžiausias įspėjimas Kremliaus grobuoniškai politikai. Įspėjimas, kad tvirta Vokietija nemaldaus, bet pareikalau bolševikus išsinešdinti iš Rytin. Vokietijos, iš Austrijos, iš kitų Balkanų kraštų ir, gal būt, iš Pabaltijio. Sovietai galėtų grįžti į 1938 metų sienas ir sau ramiai gyventi, bet jie nenori atsitraukti iš tų teritorijų, nes jos yra pasirušimas šiuo metu užimti visą Europą, o vėliau ir visą pasaulį. Pereitais metais buvęs sukilimas Rytinėje Vokietijoje parodo, kaip lengvai yra pažeidžiama komunistų despotija užimtuose kraštuose.

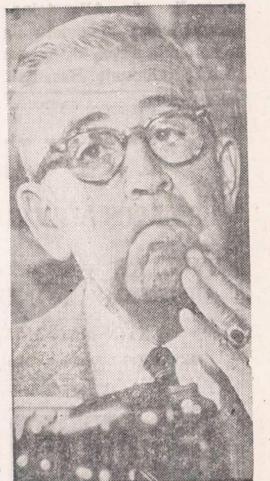
3. Sovietų planas. Prieš tvirtą Vakarų Europą Molotovas viešai organizuoja tariamą satelitinių kraštų gele

Sovietų Rusijos žemės ūki. Kol diktatūra sėdės ant sprando Rusijos žmonėms, jie nepalšia kentę vargą.

žinį kumštį, o slapta skuba propaguoti taip vadinamą neutralų bloką, tai yra, sukurti Suomijos, Švedijos, Vokietijos, Jugoslavijos, Indijos, Japonijos neutralią užtvartą, kad už tos užtvartos bolševikai galėtų laisvai pasirušinti naujam karu šiuo metu. Patskutinė Tito kelionė Indijon tarnauja šitai Kremliaus misijai ir todėl Malenkovas taip saldziai kalba apie Jugoslaviją.

Tuo pačiu metu Maskva daro viską, kad nukreiptų Amerikos dėmesį nuo Europos bei Rusijos ir išprovokuotų į naują karą Azijoje. Toks karas duotų daug pirmenybių Kremlui, o Amerika liktų įvelta pilgam laikui į karą su netikru priešu netikroje vietoje ir netinkamu laiku.

Kada Malenkovoas slapta iš paskutinių jėgų spaudžia Kinija įsivelti į vis naujus išsukiančius nesuspriktimus su Amerika, tai viešai jis šypsoi Amerikos ambasadoriui ir, gal būt, net pareiškia, kad tvarkykite Kinijoje patys, mes neuzinteresuoti... Iš čia kyla klaidingos sągyvenimo su Malenkovo iliuzijos, bet tokią pat klaidingą sągyvenimo su Malenkovu iliuziją turėjo ir Beria, kol jis nedingo kalėjimo požemiuose... Užtenka pasišiūrėti į paskutinę bendrą Beria—Malenkovo nuotrauką ir pasimokinti ką reiškia "sūgyvenimas"...

Adm. C. Turner Joy (pasitraukęs iš tarnybos) JAV vidaus saugumo komiteto pareiškė, jog Amerika turinti paskelbti blokadą komunistų Kinijai, jei pastaroji atsakys palivuosuoti kalinamus amerikiečius.

Garsinkitės "N-nose"

ALGIRDAS MARGERIS

(Tėsinys)

SAULĖS RŪSTYBĖ

(Ištraukos iš spausdinamo "Saulės Rūstybės" romano)

ANTROJI DALIS

X.

Ir čjo. Aš nežinau, o ji dėstė. Vanduo, nors šiek tiek ir prasikošė, visdėlo kilo. Po valandos kitos gražaus mudviejų darbo tvankelė buvo tiek augsta, o tvankinėlės tiek gilas, kad jau buvo galima jame smagiai pasidėti, pasitaškyti ir atsivėdinti. Tai aš ir atsisdėdau į jį pirmutinis ir laisčiausi vėsiu, tyru vandeniu galva, krūtinę, o strėnas tuoj pradėjo laistyti mergaitę, besijuokdama labai simpatingu juoku. Tai buvo vaikiško žaidimo gražus juokas ir džiaugsmas. Paskui ir ji atsisdėdė šalia manęs ir pasidėjo savo ranką ant mano kelio, žiūrėdama į upelio dugną, labai lygu, baltą, visada plaujamo smėlio šilkais išklotą. Aš labai norėjau jai ką sakyti, bet tuo tarpu nesirado nei mano galvoj, nei širdij tokių gražių žodžių, kurie derintųsi su dieviškuoju vaizdu, kurį ji darė, sėdėdama šalia manęs šitame mudviejų abiejų rankų darbo tvankinėly. Tai aš tik žiūrėjau, kaip vanduo vienval kilo ir bučiavo saulės ir jaunystės nubučiuotą jos odą. O vanduo buvo labai tyras, vaikus ir permatomas, kaip kristalas. Ir kai jis pasiekė jos krūteles, tai man atrodė toks nekaltas ir švelnus, kaip anas kūdikis, kurio ji anksčiau ar vėliau susilauks, ir jis, pasigavęs jos spenelius, glaus savo lūpytes prie jų, kaip dabar glaudžiasi šitas krikščioninis vanduo.

Nors ir vėsiame vandenyje mudu sėdėjome, visdė-

to buvo karšta, rados, kad saulės spinduliai kiaurai pereitų per upelio ir mudviejų kraują ir vienval keltų jo temperatūrą. Mergaitė pradėjo smarkiau taškytis, įpdamata į vandens sroveles dauguo smarkiaus juoktis ir džiaugsmo. Aš dariau tą patį. Ir kai mudu taškėmės, tai saulutė audė iš aplink lakstančių vandens lašų labai ryškiai spalvotą vaivorykštę ir juosė mudu gražiausios meilės juosta. Mudviejų širdys dabar taip labai harmoningai plakė, kad iš tikrųjų čia buvo jau tik viena širdis, nors kėnai vis dar du, nes mudu tebesėdėjome šalia vienas kito. Tačiau saulės ranka išausta vaivorykštės juosta vis glaudžiau rėšo mudu į krūvą. Mergaitė bandė jai atleisti, — juk moteriškas instinktas ir intucija, — bet jai nesisekė. Bandžiau ir aš, bet ir man nevyko. Matyti, juosta buvo galinga ir amžina, kaip ir tikroji meilė. Pagaliau mudu pasidavėme, suprasdami, kad saulė žino, ką daro, savo juosta mudu surišdama. Tai kam dar priešintis? Kam eiti prieš jos norus, troškimus ir nuosprendžius? Juk ji karšta, kaip meilė, galinga, kaip gyvybė, ir rūsti, kaip mirtis.

Pagaliam mudu sustojome taškėsi, pakilome iš tvankinėlio ir nubridome per augstą žolę pas medį, kur vėl atidavėme savo grynus kūnus augštybių spinduliams. Gulėjome augštelininkai, žiūrėdami į pilkamarius labai retus debesėlius, kurių vienas atplaukė tiesiog ant mudviejų ir vaišino stambiais vyno lašais, dangaus palubėse padarytais. Mergaitė labai patiko šitas vynas, ir ji tuoj pašoko ant kojų, ištiesė rankas į debesėlius ir, pasigavusi jį į savo glėbį, spaudė prie krūtinės. Paskui jį paleido, ir jis nuoplaukė pietų linkui, dažnai atsigrėždamas ir žiūrėdamas į mudu šiltomis "sudie" akimis. O mergaitė dabar stovėjo rankas

nuleidusi, su truputį atmesta į užpakalį galva, pakelta krūtinė ir tiesiomis, kaip saulės spindulys, kojomis. Aš ją stebėjau ir savo sieloje-širdyje sakiau: "Jos galva, kaklas, liemuo, stumuo, kojos ir tiesiai į debesėlius žiūrėtinės standžios krūties iš tikrųjų atrodo, kaip gražiausias sapnas ir mėnulių spindulių valsas, kiekviena vaikiška birželio mėnesio naktį". Pakėliau akis į dangų ir vidury dienos mačiau, kaip žvaigždės pynė iš dangaus mėlynės, tarsi iš žemės rugiagėlių, jai vainiką ir uždėjo ant jos galvos, paskelbdamas ją visų žemiškųjų ir dangiškiųjų grožybių karalaite. Atstojęs nusilaužiau dailią gluosnio šakelę ir vėdavau jos galvą, kaip anuomet vėdavosi karalienės Kleopatros. Tik tenai buvo taip daroma iš vergiškumo ir baimės, o čia — iš giliausio drągiškumo ir tyriausios meilės.

XII.

Tuoį pasiekėme upę ir pasukome prieš srovę, kad grįžti gautume pasrovinti, nes juk tada jau būsime privargę — nakties miego sukrautos energijos nebeteikė. Privargę? Juokinga. Juk šiandien poilsio, ramybės ir sveikatos diena...

Saulė jau baigė ilgos pavasario dienos triušą ir pabaigtuvėms nepagalėjo duoti gražiausių savo kūrinų. Ir nudadžė jį purpurinėmis savo žarijoms spalvomis visą vakarų akiratį taip žaviai, kad mudu gerėjome ir džiaugėmės jos darbu, nelyginant lankų ir pievų gėlėles plaštakių šokiams ant savo žiedų. Ir mudu plaukėme toli toli, kaip buvome susitarę iš ryto. Upė dabar buvo labai surintėjusi, giliai susimaisčiusi ir atrodė daug platesnė ir gilesnė savo vaizdas, nekaip ji buvo vidurdienį, kada saulė mušė jai tiesiog į galvą. Ji priminė mudviem aną darbštųjį, kruopštųjį

poetą, kuris niekad nesutingsta pasijieškoti naujesnių idėjų, prašmatnesnių minčių ir žavesnių vaizdų — gamtinių ar psichologinių. Ir mudu dar kartą žengėme joms rūmuosna pašovėčiuoti — amžinosios jaunystės vyno atsigerti. Ir gerėme iš aukso taurių, kurių buvo dabar čia galybų galybės pristatėmos saulės žara.

Vienur kitur šokinėjo žuvis, rodydamasi savo lankstumą, džiaugsmą ir nujautimą ateinančio lietaus.

— Ar tik jau nebus lietaus, kad taip gyvai šokinėja žuvis? — klausė mergaitė, stebėdama jų intucijos ir plastikos meną.

— Galbūt. Bet aš norėčiau sakyti, kad jos švenčia dienos pabaigtuves, kurias tokias gražias paruošė saulėlėlaida.

— Ir taip augštai jos iššoka, lyg drugeliai pievose. Tai džiaugsmas ir viltis jas kelia, kad tikrai bus lietaus, — laikėsi nujautimo ir ji, kaip ir tos žuvis, kad bus lietaus, nors ir įpdinama abejojimo klausukų eilę į lengvą savo šypsnį ruoželius.

Nieko daugiau abudu nebesakėme, tik sušokome į valtėlę ir vėl pasukome prieš srovę.

— Aš skrodžiau vandenį irklais, o valtėlė smailia savo krūtinė, ir ji nėrė smarkiai, sukeldama gražių vilnių, kurios ritosi į krantą, lyg nenorėdamos nuskęsti.

Mergaitė dabar daugiausia žiūrėjo į vakarų padangę. — Ką gi tu matai tose augštybėse? — paklausiau, lyg ir pavydėdamas, kam ji visus savo žvilgsnius atiduoda dangaus veidui, ne mano.

— Viską! — atsakė ji trumpai, kaip pirštu į dangų. — Na jau... Tikrai, dėduk. Tik pažiūrėk į tą mažą, bet labai ryškų debesėlį. Ar neatrodo jis, kaip Egipto faraonų piramidės?

KAIP ANT. SMETONA SU GIMINĖMIS BĖGO IŠ LIETUVOS

(Tęsinys)

Jos ši straipsnį išspausdinus, Julius Smetona Clevelando neolithuanų būryje (dalyvavo ir čia rašas) pažymėjo, jog "sesuo niekus nurašė". Ešą, jo nuomone, ji visai neturėjusi rašyti. Taigi, sesers išsikalbėjimas broliui nepatiko.

Mazdaug tuo pat laiku Julius Smetona Clevelando neolithuanams (ir rašas buvo tarp jų) irgi papasakojo, kaip visi Smetonos su giminėmis bėgo iš Lietuvos.

Seima ir giminės pačio Ant. Smetonos buvo perspėti iš anksto pasirošti bėgti užsienin.

Daug pergyvenimų ir rūpesčių turėta Kybartuose. Čia gimnazijoje jie iš karto sutikti iškilmingai. Tačiau po kiek laiko staiga paašikėjo, jog Ant. Smetona gali būti kiekvieno momentu areštuotas. Tada Ant. Smetona, slapta Lietuvos pasienio policininko pervestas, perbrido per Leponos upe- lį į Vokietiją.

Julius Smetona nė žodžio neprasitarė, jog Kybartuose Antanas Smetona būtų sudaręs ar rašes kokius nors aktus ar dokumentus. Jis nieko nenurodė, jog Kybartuose Antanas Smetona iš viso būtų ką nors daręs valstybiniais Lietuvos reikalais. Antano Smetonos pagrindinis rūpestis buvo kuo greičiau su visais giminėmis išbėgti iš Lietuvos.

Julius Smetona pasakojo, kaip atsiradęs Lietuvos šaulių Sąjungos vadovs plk. Pranas Saladzius (dabar gyvenąs šioje šalyje, Rochester, N. Y.) karišką kepurę nuleistų per pasmakrį dirželiu prisivertinęs, energingai ir daug laktė, visur ieškodamas:

— Kur ponas prezidentas? ...

Iš to pulkininko Prano Saladzius nuolatinio, sujudinto bei rūpestingo sakymo "Kur ponas prezidentas" ir bėgiojančiai lankstančio ieškojimo, buvo visiems aišku, jog Ant. Smetona rusams jau ieškotas jau areštuoti.

Tada neiškentusi Sofija Smetonienė (Ant. Smetonos žmona) plk. Pranui Saladziui pasakė:

— Matai, jog jo jau nėra ...

Seima ir giminės buvo mazdaug areštuoti. Buvo pavojaus, jog tai ir gali būti iš tikro įvykdyta. Tačiau M. D. Smetonaitė-Valušienė vis dėl to telefonais su Kaunu pavyko išsiderėti per-eiti sieną.

Julius Smetona aptarė ir tuos iš Kauno okupantų rusų reikalui talkon į Eitkūnus atskubėjusius atstovus. Jie stengėsi pabėgti iš kalbėti grįžti į Lietuvą, Kaunan.

Šiais rusų NKVD pasiuntiniais buvo buvęs ministeris Ernestas Galvanuskas (dabar Madagaskare) ir Lietuvos kariuomenės kavalerijos štabo viršininkas generolas Kazys Tallat-Kelpša (dabar gyvenąs šioje šalyje, Cleveland, Ohio).

Julius Smetona kita proga Clevelando neolithuanams (tarp jų buvo ir čia rašas) pripažino, jog tą "seimą", kuris buvo "išrinktas" tautininkų valdymo laikais: — žinoma, negalima laikyti jokiu seimu ...

Tai J. Smetona pasakė lengvai šypteldamas.

Tarp Clevelando neolithuanų kalbant (dalyvavo ir čia rašas) apie 1926 gruodžio 17 perversmą, po Juozo Steponaičio paskaitos apie patį perversmą įvykdytą, atvirai ieškant ar anas perversmas Lietuvai buvo reikalingas, sunku ir neįmanoma buvo rasti perversmo reikalingumą pagrindiančių priežasčių. Bolševizmo pavojaus, negalima buvo įrodyti.

Tada Julius Smetona, prisidamas prie paskaitininko Juozo Steponaičio minties, pasakė:

— Ir aš manau, jog "grėšė" (kabutės mano J. L.) lenkų pavojus ...

Į "Margutyje" paskelbtus Ant. Smetonos atsiminimus (apie juos "Naujienose" jau truputį rašė K. Dubysa, J. L.), generolas Stasys Raštikis "Lietuvių Dienose" (1954 gruodžio mėn. 10-49 numeris) šitai atsiliepė:

"Jau ne pirmą kartą mūsų spaudoje perspausdinami buv. respublikos prezidento A. Smetonos atsiminimai apie 1940 m. birželio m. įvykius Lietuvoje. Tuose atsiminimuose buvęs Prezidentas teisingai save ir daro daug priekaištų jo paties pasirinktiems buv. ministeriui pirmininkui A. Merkiui, buv. kariuomenės vadui gen. V. Vitkauskui ir kitiems buvusiesiems ministeriams, daromi priekaištai ir man. Atsiminimus perskaicius, gaunasi įspūdis, kad pats Prezidentas buvęs visai bejėgis, ir už viską buvę kalti tik kiti — ministeriai, kariuomenės vadai ir aš. Teko ir man dalyvauti to istorinio posėdžio pabaigoje. Patyres, kad mūsų kariuomenė jos vadovybės visai nebuvo paruošta reaguoti ir net įspėta (tokiam pasiruošimui daug laiko nereikėjo), ir kad organizuotas ginkluotus pasipriešinimas tuo metu buvo jau pavėluotas ir neįmanomas ir būtų susilaukęs tik daug nepateisinamų kruvinių aukų, aš to posėdžio pabaigoje buvau pasisakęs prieš tokį pasipriešinimą. Bet mano pasisakymas buvo visai ne toks, kaip aprašo A. Smetona. Aš gerbiu šviesų a. a. A. Smetonos atsiminimą, nes manau, kaip ir anksčiau esu manęs, kad A. Smetona yra buvęs didelis mūsų tautos vyras ir patriotas. Tačiau turiu pasakyti, kad savo trumpuose atsiminimuose A. Smetona kai kuriose vietose yra netikslius ir šališkus. Visus anų laikų įvykius aš esu smulkiai aprašęs savo atsiminimuose, kurių prisirinktu pora tomų. Gal kada nors pavyks man atiduoti juos mūsų skaitančiai visuomenei. Tada paašikės daug idomių dalykų ir iki šiol neskelbtų įvykių iš mūsų netolimos praeities".

Yra džiugu, jog darbūstis gen. Stasys Raštikis parašė du tomu atsiminimų. Tai visokeriopa didelis įnašas Lietuvos politinei istorijai bei mokslui. Kartu ir patvyrzys daug kam.

Iš viso, gen. Stasys Raštikis apie praeitį rašo labai atsidėjusiai ir dokumentuotai. Gi man, redaguojančiam Lietuvos istorijos metrašty "Lietuvių Archyva", yra tikrai miela pripažinti, jog gen. St. Raštikis vieną po kito pateikia vis stambius bei vertingus darbus.

Būti itin tikslu, jog gen. St. Raštikis savo parašytuosius atsiminimus jau spausdintų. Nėra kuo laukti ir delsti bei atsikalbinti.

Lai tesužino visi, tepasikalba, teaptaria spaudoje, tepatikslina (jeigu reikėtų). Yra visa kam ir gyvų dar ludininkų. Tai būtų pagrindas atsirasti ir iš kitų asmenų naujai istorinei medžiagai. Gi šiuos gen. St. Raštikio at-

siminimus, esu tikras, išleisti galima. Jiems leidėjas lengvai atsiras. Bus ir pakankamai skaitytojų.

Pagaliau tai išjudinančiai stukteltų ir stingstančiąją lietuviškųjų knygų būklę.

(Pabaiga)

THE TRUTH IS...

100 YEARS AGO, NO ONE HAD ANY AUTHORITY OVER THE ROTUNDA AREA IN THE CAPITOL, WASHINGTON, D.C. IT SOON BECAME A "SUPERMARKET" IN WHICH BUGGY WHIPS, MULES, TRAPS, SUSPENSORS, OVERALLS AND EVEN KITCHENWARE WERE SOLD!

FREE TRADE

BUY CONSCIOUS

IF YOU HAVE THE OPPORTUNITY TO MAKE ONE OF THE BEST BUNS ANYWHERE — U.S. SAVINGS BONDS — THEY'RE GOOD FOR YOU AND THEY'RE YOUR BEST BET FOR FUTURE PROFITS AND SECURITY.

STEP ON THE GAS!

"THE COMMAND MULES" USED TO URGE SLEDGE DOGS ON, IS A CONTRACTION OF THE FRENCH WORD "MARCHONS" (LET US MARCH). EARLY FRENCH-CANADIAN TRAPPERS AND EXPLORERS WERE THE FIRST TO USE THE TERM!

HAVE YOU ENROLLED IN THE PAYROLL SAVINGS PLAN WHERE YOU WORK? IT'S SAVING THE PAINLESS WAY WITH BETTER-THAN-EVER U.S. SAVINGS BONDS!

Iš P.L.B. Augsburgro Apylinkės

Gruodžio 5 dieną Augsburgro lietuvių minėjo Lietuvos kariuomenės šventę. Gražiai dekoruotoje Zum Prinzenregenten svetainėje 17 val. susirinko nemaža vietos lietuvių.

Valdybos pirmininkas atidarys minėjimą apgailestavo, kad dipl. inž. J. Augustaitis, kuris buvo pasižadėjęs skaityti paskaitą, į minėjimą negalėjo atvykti. Ta proga jis bent trumpai nupasakojo Lietuvos valstybės vystymosi raidą, paminėdamas kariuomenės vaidmenį. Jis pažymėjo, kad Vytauto Didžiojo laikais Lietuvos kariuomenė sutrukdė totorių pludimą į Vakarus, o Kryžūčių ordinui garsiojo Žalgirio laukose davė paskutinį smūgį. Iškeldamas Lietuvos kariuomenės narumą, jis paminėjo Lietuvos karius savanorius Nepriklausomybės kovose, kurie menkai aprengti, blogai maitinami, o dar silpniau ginkluoti savo pasiryžimu nugalėjo žymiai gausesnę priešą: bolševikus, lenkus ir tuometines vokiečių armijos lieknas — bermontininkus. Šių savanorių narsumo deka, tęsė jis, mūsų tėvynė atgavo Nepriklausomybę ir buvo partneris pasaulio tautose, o lietuviai 23 metus džiaugėsi jų iškovota laisve. Jis nupasakojo Karo muziejaus, kaip kovų simbolio reikšmę, primindamas neseniai mirusį jo organizatorių gen. Nagevičių. Kartu apgailestavo, kad šandien baigiamas naikinti ši tautos šventovė, o ten buvęs Nežinomam Kareiviui paminklas visai nugriautas. Priminė likusiųjų tėvynėje lie-

tuvių kancias, vieningumą bei atkaklų partizanų priešinimą okupantui. Baigdamas kvietė tremtyje esančius lietuvius būti vieningais, ištvėringais, primindamas dr. V. Kudirkos žodžius: "Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia".

Baigus, žuvusieji kariai ir partizanai buvo pagerbti tylos minutė. Po pirmininko kalbos Gr. Balsytė pianinu paskambino Ave Maria ir paskaitė savo kūrinių "Partizano likimas".

Trys Vargo mokyklos mokinės sesutės pagrojo akordeonu solo

Pervaziuotą vilko 2 blokus

Mrs. O. Kenny, apie 55 m. amžiaus, 1622 45th Ave., Melrose Park, Ill., mirė atgabenta į West-lake ligoninę. Ji buvo vienos vairuotojos, 22 m. amžiaus Mrs. Crowder, pervaziuota ir nuvilktą 2 blokus.

Mačiusieji įvykį, sako, jog Mrs. Kenny gulėjusi gatvėje ties 45th Ave. ir Lake St. prieš Mrs. Crowder automobiliiu pravažiuojant. Pastaroji sakosi nepastebėjusi, kad ji ką savo mašina būtų pajietusi. Ji sulaukta apklausinėjimui.

ir duetą, kuo publika tikrai žavėjosi, o V. mokyklos mokinys A. Vasiliauskas padeklamavo eilėrašty "Lietuvos karžygiui". Minėjimas baigtas Tautos Himnu, po to sekė lietuviškas po-būvis.

J. Balsys, Augsburgro Apyl. V-bos pirm.

— Vokietijoje 683 lietuviai džiovininkai laukia mūsų pagalbos. Aukokime jiems šio vajuos metu!

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

DR. G. SERNER
LIETUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: Yards 7-1829

Pritaiko Akinus Kruivas Akiš Ištaiso
Ofisas ir Apsilankymai Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Trečiadieniais tik susitarus. Seštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet

Dr. Kazimieras MICHEL
Oftomestras - Orthopistas
Egdu susilpnėjęs ir nervotas akis. Egdu naujoji akis ir pritaiko akinus. Išgydo kreivas akis be operacijos. Įveda netikra — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus. Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: Yards 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro. Geras patarnavimas.

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Narys

kuriuose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki \$10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT CICERO 50, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

Lai Nauji Metai būna pilni malonaus gyvenimo su naujom ir patogiom namų reikmenim iš Progress Lietuvių Bendrovės Krautuvės!!

Ši mėnesį čia eina inventori emimo stoko sumažinimo didis išpardavimas. Kainos numažintos nuo 25% iki 50% ant geriausių baldų setų, kaurų, pečių, televizijos aparatu, radijų, refrigeratorių, plovyklių, vaikams rakandų ir visų kitų namams reikmenų.

Lengvi išmokėjimai pritaikomi visiems. Lankykitės visi čia!

ERDVIA IR PATOGIA
S ENIA U SIA
LIETUVIŲ BENDROVĖS
K R A U T U V Ė

PROGRESS FURNITURE CO.

4181-83 Archer Ave.
Tel.: Lafayette 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje

Tel.: Prospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8, tikrai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmd. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 64th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

Ofiso telefonai: Virginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro. Seštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų. Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8; Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso telefonai: Yards 7-4787
Nami telefonas: PProspect 6-1930
Jei neatsiliepis viršutiniai telefonai, šaukite Midway 3-0001

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET (netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., trečiad. ir sekmd. pagal susitarimą. Telefonas: HEMlock 4-7899
Nami tel.: Hilltop 5-2557

DR. JUZE AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
Vaiky ir Motery Ligos
5159 SO. DAMEN AVENUE
Medicine and Surgery Building
Valandos: Pirm. 10-4, antr. 10-1 ir 6-9, treč. 10-4, penkt. 10-1 ir 6-9, šest. 10-12
Ofiso: PR 6-7800 — Namy TR 4-1745

Dr. Kestutis Aglinskis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2300 WEST 51st STREET
Val.: Pirm. ir antr. 10—12, ketv. ir penkt. 6—8 p. p., treč. ir šest. pagal susitarimą.
Telefonai: ofiso Prospect 6-1795
Rezid.: Triangle 4-1765

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezidencija: HEMlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Seštadienį tik susitarus.

Tel.: Yards 7-3526 — Yards 7-7410
DR. G. J. BYLAINIS
Nervų, vidaus ir vaikų ligos
Val.: antr., penkt. 7 iki 8:30 P. M. Šestad. 12:30 iki 1:30.
Kitomis dienomis tik susitarus

DR. J. G. VALAITIS
Val.: kasdien 6:30-8:30, šest. 4-6.
4038 SO. ARCHER AVENUE

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: VI 7-7303
DR. BR. GAIZUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2-4 po pietų ir 6-8 vakare, šestadieniais 2-7 p.p., išskyrus sekmd.

Tel. ofiso: LAFayette 3-1707
Rez.: Filmore 3-8014 (Maywood, Ill.)
DR. S. GESTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. širdies, vidaus ir vaikų ligos.
4055 SO. ARCHER AVE.
(kampus Archer ir California Ave.)
Valandos: antr. ir ketv. 6-8 po pietų. Seštadienį 2-4 po pietų.

Rezid. telefonai: Stewart 3-4511
Ofiso telefonai: Yards 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampus Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 4-4 p. p. ir 6:30-9:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta. Seštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

Rezid. telefonai: INTERocean 8-8732
Ofiso telefonai: INTERocean 8-7654
DR. K. GUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Chirurgija ir motery ligos
10756 SO. MICHIGAN AVE.
Antradieniais nuo 7 iki 9 vakaro Seštadieniais nuo 9 iki 12 pries piet ir nuo 1 iki 5 po pietų.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuviš Gydotojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 po pietų ir 7:30-9 vakaro.
Trečiad. ir šestad. uždaryta.
Ofiso telefonai: Prospect 6-3838
Rezid. telefonai: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir šestadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIŠ)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tikrai susitarus: nuo 2 iki 4 p. p. ir nuo 7 iki 9 vak. išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BLDG.
6400 SO. KEDZIE AVE.

Ofiso ir buto telefonai: OLYmpic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 SO. 49th COURT, CICERO
Kasdien 10-12 val. ryto ir 5-8 val. vak. Šestad. 10-2 ir trečiad. tik nuo 10-12. Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero

— Mažieji lietuviukai tremtyje nori mokytis. Padėk jiems savo auka!

5 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — TUESDAY, JANUARY 4, 1955

Ofiso telefonai: LAFayette 3-3210
Jei neatsiliepis šaukite KEDzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVE.
Val.: kasdien po pietų nuo 12—2:30. Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad. 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Telefonai: Ofiso ir buto OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 SO. 49th Ct., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro. Seštadieniais 12-2 val. ir 3-5 v. v. Butas: 1526 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Motery Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DANube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro. Seštadieniais 1-4 val. po pietų.

Telefonai: Ofiso GROvehill 6-5399
Rezidencijos: PProspect 6-4732
DR. A. MACIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
2423 WEST 63rd STREET
(kampus 63rd ir Artesian)
OFISO VAL.: 2-4 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Seštadienį 2-4 val. Trečiadieniais ir sekmd. uždaryta.

DR. EDWARD B. MURAUŠKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(rie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonai: GROvehill 6-1321
Jei neatsiliepis Vincennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRIEN
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEMlock 4-5524
Hours by appointment only.

Buto telefonai: EUclid 6-2806
Ofiso telefonai: OLYmpic 6-0558
DR. L. PETRAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
1405 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.
Kasdien 10-12 pries piet, 2-4 po piet, 6-9 vakaro; šestadienį 9-1.

Tel. ofiso CLIFFside 4-2896
Res. LAFayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(kampus 47 & Hermon)

Priėmimo val. 2-4 ir 6-9 val. p. p. šest. 2-6 v. p. p. išskyrus sekmdienius

Telefonai: ofiso CLIFFside 4-0253
Rezidencijos: Yards 7-6388
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. ASHLAND AVE. (kamb. 211)
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30-8:30 val. vak. Seštadienį 2-4 v. p. p.

Dr. Vl. Tallat-Kelpša
Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
MARQUETTE PARKO OFISAS:
2656 WEST 63rd STREET
(kampus Washtenaw ir 63rd St.)
Kasdien 3-5 ir 6-8, treč. ir šest. tik 3-5.
Tel.: Prospect 6-8548

Cicero ofisas: 5002 West 16th Street
Kasdien 1-3 ir 6-8:30, šest. 11-1, ir 2-4. Seštadienį 11—1.
Telefonai: TOWNhall 3-0959

Nami telefonai: HEMlock 4-7080
Kitu laiku tik susitarus.

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. Motery ligos
Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St. (antras namas nuo Western Ave.)
Ofiso val.: Pirm. 8—10 v. v. Antr., Treč. ir Penkt. 6—9 v. v. ir Ketv. ir Šest. 2—4 v. p. p.

Tel. ofiso ir rez. PProspect 6-9400.

Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVICIUTE)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 SO. KEDZIE AVE.
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 val. vakaro; šestad. 1-4 popiet; trečiad. ir kitu laiku tik susitarus.

Tel. ofiso VI 2-1581, rez. VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampus Halsted ir 31-os gatvės)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val. Seštadieniais 2-4 val. po pietų. Sekmdieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
Orthopedas - Protezistas
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Spec. pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
VAL.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: Prospect 6-5084

KITATAUČIAI GYDYTOJAI

Dr. C. M. Liestenfeltz
CHIROPRACTOR - PHYSICIAN
515 Broadway - Gary, Indiana
Phone GARY 3-0717
35 years experience
Hours: Daily till 9:00 p. m.

Kas NAUJENŲ nėra lietuš. Dar ne pilnai apsišvietęs, O NAUJENŲ tiesos žodis

1% BONAS EXTRA UŽ SANTAUPAS

Pradedant naujus 1955-tus metus, CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION isteigia NAUJA BONŲ SKYRIŲ. Šiame skyriuje, be mūsų nuolatinio aukšto dividendo, taupytojas dar gaus iki 1% extra bonusa. Ypatinai šis skyrius taikomas ir skiriamas vaikams bei jaunuoliams. Bet suaugusieji taip pat yra kviečiami juo pasinaudoti.

Kviečiame tėvus atidaryti bonų sąskaitą savo vaikams pačioje jų jaunystėje. Paaugusius atsiveskite į mūsų raštinę. Supatindinkite juos su taupymo svarba. Tegū jie patys, Jūsų priežiūroje, tvarko savo taupymo reikalus. Tai bus geriausia atities dovana, kokią galite duoti savo vaikui. Jei norite platesnių informacijų, tai pasaukite arba patys atsilankykite į mūsų raštinę. CHICAGO SAVINGS yra pirmoji taupymo bendrovė visoje pietinėje miesto dalyje, kuri yra atidariusi tokių svarbų taupymo skyrių.

Padėkite taupomus pinigų į šią progresyve, tvirtą — su viršum 14% milijonų dolerių — taupymo bendrovę, kurioje visi indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00... Kur norimi pinigai taupytojams yra išmokami pagal pareikalavimą ir kur be pertraukos duodamas aukštasis dividendas. Indėliai padėti iki 15-tos šio mėnesio dienos gaus dividendą už pilną mėnesį.

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Seštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6234 SO. WESTERN AVENUE

JOHN PAKEL, Prezidentas

Telefonai: GROvehill 6-7575

IS CHICAGOS IR APYLINKIU

Mokinių elgesio taisyklės

Pradinėje mokykloje 7845 N. Washtenaw patys mokiniai, tėvai ir mokytojai sudarė mokiniams tam tikras elgesio taisykles. Taisyklės paruoštos po 9 mėnesių darbo 6-8 skyrių tos mokyklos mokiniams.

Jų sudaryta iš viso 10 ir jos pavadintos patarimais. Pavyzdžiui, 5 patarimas sako, jog lūpų pieštukas (lipstikas) teleidžiamas vartoti 8 skyriaus mokinėms, bet jis turės būti vartojamas santūriai; jis neleidžiamas 6-7 skyrių mokinėms.

Vienas 11 metų tos mokyklos mokinys, dalyvavęs apvaliojo stalo diskusijoje, sako, jog taisyklės esančios neblogos, tik jis manas, kad savaitgaliais 9 valandą būti namie esą per anksti 6 skyriaus mokiniams. Kitas vėl vienuolikmetis, kuris jau moka šokti mambo, sako, kad susitikimai vykti į kinus, pasicuozinėti turėtų būti leidžiami ne tik tai 8 skyriaus mokiniams, bet taip pat ir 6-7 skyriams. Bet viena 8 skyriaus trylikmetė pareiškė, jog taisyklės gana geros, jos nesuvaržančios mokinio "turėti good time".

Taisyklių žangoje pasakyta, kad jos paruoštos dėl to, jog buvę miestuose ir kaimuose nusiskundžiama, kad mokiniai per greitai subręsta; tėvai supranta, kad toks per greitas subrendimas daugeliu atžvilgiu kenkia vaikams.

Steigs biznio kliniką

Prekybai pagyvinti, pirkėjams įtikti ruošiamą čia atidaryti Carson Pirie Scott & Co. krautuvėjų atitinkama klinika. Ji turės surinkti iš pirkėjų žinias, ko labiausiai pirkėjai pageidauja. Per pirmąsias 2 sausio savaites bus klausinėjami pirkėjai, kokio stiliaus, medžiagos ir spalvos mėgstą jie sukneles vasarai. Paskui bus renkamos žinios apie moterų batukus, baldus, kilimus bei takelius.

Klinika yra žinioje Customer Preference Clinics, Inc., New York.

Naujos priemonės sveikatai saugoti

1955 metai atnešė naujų priemonių žmogaus sveikatai saugoti bei amžiu prapęsti. Tatoi specializacijų Chicago universitetų specialistai.

Biochemikai tikisi išaiškinti, kas yra virusai, ir tuo būdu surasti būdą kontroliuoti kai kurioms ligoms. Manoma rasti chemikalų kovoti ir su tam tikromis vėžio rūšimis. Atrado, jog bus užkirstas kelias plėstis paralyžiui, įskėpėjus apie 20 milijonų vaikų krašte.

Nauji vaistai būsią rasti, ku-

rie darysį įtakos žmogaus jauminei padėčiai ir elgesiui. Taip pat jau beveik paruošti vaistai kontroliuoti dideliu krauju spaudimu. Persišaldymai būsią nugalėti.

Cia bus pradėta statyti įmonė atominei energijai gaminti taikos tikslams, gaminti elektrai.

Chicago reikės evakuoti

Chicago civilinės gynybos skyrius paruošė merui Kennelly gynybos darbų plano apžvalgą. Joje sakoma, kad gynyba ir toliau ruošianti planą evakuoti miesto gyventojų daliai dar prieš puolimą prasidedant. Kadangi Chicago yra vienas iš svarbiųjų miesto taikinių, tai reikėtų, kad galimai didesnis jos gyventojų skaičius būtų išskeldintas iš miesto ir išskaidytas po kraštą. Tiksliai tam reikėtų, kad valstybės ir federalinė vyriausybė dirbtų planingai, sutartinai ir būtų daugiau žmonių, kurie galėtų vykdyti plano darbus.

Plane sakoma, jog tikimasi, kad prezidentas karo grėsmės atveju įsakys ar bent rekomenduos išskeldinti didesnes gyventojų mases iš didžiųjų taikinių srities.

KERŠAI MARGOS ZINELĖS

Chicagoje gyvenančias vienas lenkas, pasivadinęs mokslininku, rašo studiją, kurioje įrodinėja, kad prūsai ir lietuviai buvę slavai (tik užsipyrėliai žemaičiai ir ne). Lenkų unijinis mokslavys ir želigovskiadoms pagrindėjas tvirtina, kad unijos pradžioje lietuviai gerai suprato lenkų kalbą ir lenkai lietuvius.

Bet kam taip toli įrodymų siekti į senovę. Kai aš augau, mano senelis sakydavo:

— Ir aš moku lenkiškai: "Peilis — noža, ožka — koza, botags — bičas, pons pats — tričas".

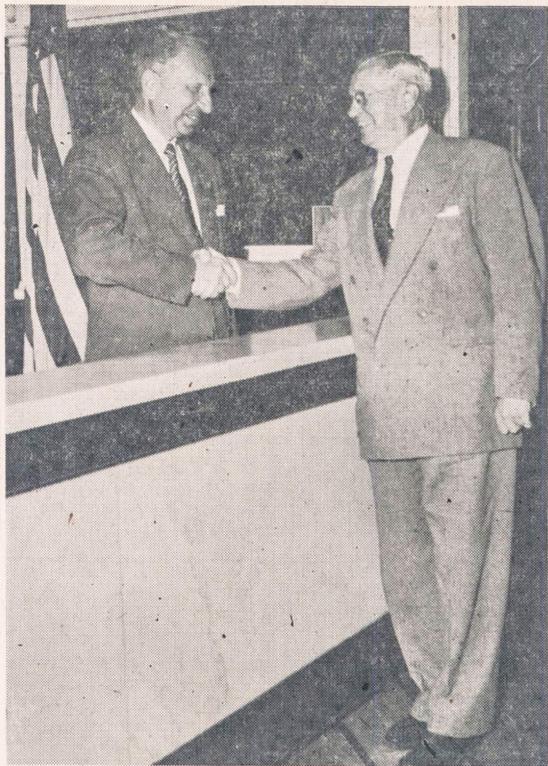
Chicago aukštesniojoje lituanistinėje mokykloje tėvai turi mokėti už lituanistines pamokas, kurias jų vaikui lanko, bene po 2 dolerių mėnesiui. Negalinius užsimokėti nuo mokesčio atleidžia.

Daugiausia prašosi atleidžiami tėvai, kurie turi nusipirkti namus, automobilius, gerus baldus.

Well, lituanistinės mokyklos mokytojai dabar turėtų cituoti mokiniams ne populiarią Jablonskio gramatikos sakinį "Alus gerti sveika", bet kitą — "Turčiai yra vargšai", suprask, kultūriniai ir tautiniai ubagai.

Vienoj Chicago Bridgeporto smuklėje, užpildami pilkąja kasdienybę alumi, keli lietuviai kultūrininkai diskutuoja lietuvių kultūrinio gyvenimo ir kultūrininkų smukimą. Vienas pokalbininkas susumuoja:

— Iš beždžionės esame kilę, iš beždžionė ir pavirsim. P. Rg

Julius Brenza, Metropolitan State Banko prezidentas, sveikina John J. Kazanauską, Mutual Federal Savings and Loan Association prezidentą.

KAIMYNAS SVEIKINA KAIMYNĄ

50 metų sukakties proga šiltai sveikina MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION prezidentą John J. Kazanauską, tos bendrovės vadovybę ir direktorius.

Esame kaimynai, vedame panašią būseną, turėtume vienas kitam pavydėti, bet mūsų kaimynystė davė progos vieni kitus arčiau pažinti ir, vietoj neapykantos, išgudė mums draugiškumą.

Man teko iš arti stebėti MUTUAL FEDERAL SAVINGS biznį ilgus metus, pažinau buvusius ir dabartinius jų tvarkytojus ir vedėjus. Vargu ar rastum teisingesnių ir padoresnių žmonių būrį, kurie taip sąžiningai administruotų patikėtą jiems santaupą. Nuo pat pradžios MUTUAL FEDERAL SAVINGS vadovybė dabojo, kad žmonių pasitikėjimas nebūtų apviltas, kad padėti pinigai būtų saugiai investuoti. Ne tik tai žmonės, bet ir valdžios atstovai pripažino tvarkingą bendrovės administravimą.

Norėčiau, kad MUTUAL FEDERAL SAVINGS nariai ir ateityje rinktų tokio kalibro žmones, kokio yra dabartiniai atsakomingi pareigūnai.

Dabartiniam prezidentui John J. Kazanauskui ir kitiems direktoriams linkiu ilgus metus taip pasėkmingai tvarkyti bendrovės reikalus, kaip jie buvo tvarkomi iki šio meto.

JULIUS BRENZA, President
METROPOLITAN STATE BANK

E. Kuprevičiūtės koncertas

Nemaža Chicago lietuvių savo naujametines atostogas užbaigė, atsilankydami į smuikininkės Elenos Kuprevičiūtės koncertą, kuris praėjusį sekmadienį įvyko Marijos Aukštesniosios Mokyklos auditorijoje. Iš publikos gausumo ir iš grausmingų ovacijų, kuriomis smuikininkė buvo pasitinkama ir po kiekvieno atlikto numerio palydima, galima spregti, kad lietuviai yra nuosirdūs muzikos ir ypatingai smuiko muzikos mėgėjai.

Savo brolio pianisto Andriaus Kuprevičiaus akompanuojama, smuikininkė atliko visą eilę žinomųjų smuiko kūrinių, iš kurių pažymėtini E. Griego "Sonata" in G-Major, Op. 13, M. Ravelio koncertinė rapsodija "Tzigane", N. Paganini "Moises Phantasie", Chopin-Sarasate "Nocturno" Op. 9, No. 2, D. Shostakovich — Grunes "Polka" iš baletu "The Golden Age", C. Szymanowsky "La Fontaine D'Areuse", M. de Falla ispanų šoki "La vida breve" ir kt. Buvo atlikti ir du lietuvių kompozitorių kūriniai: progarmoje numatyta V. Jakubėno "Melodija" ir antprograminė Budriūno "Rauda", kurią smuikininkė pagrojo, atsiliepdama į neatlaidžius publikos plojimus.

Ypatingai šiltai smuikininkė būdavo publikos palydima antroje koncerto dalyje, kuri buvo pradėta N. Paganinio vienos stygos variacijomis ir kurioje buvo atlikti populiariausi dalykai, jų tarpe ir dviejų lietuvių kūrinių. Po koncerto smuikininkė ir akompaniatorius buvo apdovanoti gėlėmis.

— Ar jau aukojai šio vajuos metu tremtiniam gelbėti?

Cicero

Mirė Vincas Maslauskas

Vincas Maslauskas nuo pat jaunų dienų čia gyveno, buvo vienišas, bet vėliau susilaukė sesutės. Paskui sukūrė šeimą. Buvo smagu. Bet viskas praena. Vincas lieka vienas. Sveikas būdamas, dirba ir susilaukia pensijos. Rodos, galėjo gyventi, svaiais (švogeri) globojo, pastogė šilta.

Tačiau jėgos silpo, ir 1955 m. sausio 2 d. Vincas užmigo amžinai.

Globoja giminais laidotuvių dir. Vance Vasaitis. Pašarvotas A. B. Petkaus koplyčioje, 1410 S. 50th Ave.

Į Tautinės Kapinės bus lydimas trečiadienį. Nėra abejonės, palydovų bus gausiai, nes vėliovio koncertinė rapsodija "Tzigane", N. Paganini "Moises Phantasie", Chopin-Sarasate "Nocturno" Op. 9, No. 2, D. Shostakovich — Grunes "Polka" iš baletu "The Golden Age", C. Szymanowsky "La Fontaine D'Areuse", M. de Falla ispanų šoki "La vida breve" ir kt. Buvo atlikti ir du lietuvių kompozitorių kūriniai: progarmoje numatyta V. Jakubėno "Melodija" ir antprograminė Budriūno "Rauda", kurią smuikininkė pagrojo, atsiliepdama į neatlaidžius publikos plojimus.

Ypatingai šiltai smuikininkė būdavo publikos palydima antroje koncerto dalyje, kuri buvo pradėta N. Paganinio vienos stygos variacijomis ir kurioje buvo atlikti populiariausi dalykai, jų tarpe ir dviejų lietuvių kūrinių. Po koncerto smuikininkė ir akompaniatorius buvo apdovanoti gėlėmis.

— Ar jau aukojai šio vajuos metu tremtiniam gelbėti?

Tik "Naujienose" rašo tiesą — neša laimę, mokslą, šviesą.

"Naujienose" pasiskelbęs — visus biznyje nustelbia.

6 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — TUESDAY, JANUARY 4, 1955

TRUMPAI

— Jonas K. Karys iš Bridgeport, Conn., Kalėdų ir Naujųjų Metų sveikinimų vietoje, paaukojo Amerikos Lietuvių Tarybai \$12.00.

— Peter Mikalajūnas, 3213 S. Lituania; Mary Lynn Budvaitis, 4543 S. Fairfield Ave.; Richard Špokas, 11347 Prairie Av., ir Sophie Dimas, 3133 W. Augusta Blvd., — laimėjo premijas Chicago Tribune "Hansel and Gretel" nuspalvinimo varžybose.

— Dail. I. Šlapelis parašė savo atsiminimus. Juose skirta vietos ir lietuvių kolonijoms Šveicarijoje, Lenkijoje ir kituose kraštuose. Knygą leis Terra.

— Ona ir Antanas Valukai laikinai apsisotjo pas šiaurinės miesto dalies gyventoją ir veikėją A. Alekna, 2419 W. Gunnison St. Sako, keliausią į Miami, Fla., kur prasideda tikra rugiapūtė.

— Elena Krištonaitė, 2744 N. Marshfield Ave., nupirko maisto krautuvę šiaurinėje miesto dalyje. Laivu laiku lanko dainavimo studiją. Tikimasi, kad arčiau gyvena lietuviai parems jauną dainininkę.

— Stepas ir Pranas Gobiai, broliai naujakuriai, 3517 South Halsted St., atidarė užėigą, kur gaunama skanių užkandžių.

— V. Frankienė, žinoma jauniu vaidinimų rašytoja, yra parašiusi naują vaidinimą, vardu "Užburtos gėlės", kurį Chicago skautai ir skautės pastatys Lietuvos Auditorijoje sausio 9 d.

— Petras Pocius vietoj kalėdinių sveikinimų paaukojo Balfui \$5.00.

— Onai Karosaitė-Gustaitienei, kurios vyras Leonas yra aklas, o ji pati serga nepaprastai sunkiai gydoma liga, Kalėdų proga pasiūta \$40.00. Aukavo šie asmenys: E. Krasauskienė 10 dol.; po \$5.00: E. Augustaitis ir A. Jonkutė; po \$2.00: J. Petkūnas, J. Dudėnas ir L. E. Burlevičius; po \$1.00: V. Radvys, V. Radžius, A. Šleževičius, P. Čelkis, L. Kalvaitis, J. Bauža, J. Jonikas, J. Bacevičius, E. Burgarevičius, V. Rumša, R. Papartis, A. Kareiva, J. Lesčiukas ir Černeckas. Aukos rinko Edvardas Augustaitis ir Sofija Džiugienė. Pastaroji taip pat yra paskyrusi 10 dol. ir tęsia toliau aukų rinkimą ir norintieji aukoti (ypač hanavičiai, kurie juos žino) kreipiasi į Sofiją Džiugienę, 2503 W. 45 St., ar asmeniškai: Ona Karosaitė-Gustaitienė, (13b) Memmingen, Allgauer Narwagew 2/2, Germany, U. S. Zone.

— Petras Žlioba, šiais metais baigęs Roosevelt Univeristą ir įgijęs bakalaurą laipsnį, jau kuris laikas dirba chemiku valdžios žinioje tyrimų laboratorijoje, esančioje Chicagoje. P. Žlioba studijas pradėjo tremyje Vokietijoje. Atvykęs į Ameriką, keletus metus dirbo, susitapė pinigų, o vėliau stojo į universitetą ir sėkmingai baigė.

— Petras Bučinskis Chicago University ruošiasi įgyti magistrų laipsnį. Bučinskis studijotų pradėjo tremyje, Vokietijoje, Frankfurto universitete.

— Justino Naujoko taverna, 3529 S. Halsted St., Kūčių vakarė apie pusę vienuoliktos buvo apilėšta nepilnametų plėšikų. Buvo išdauzyti tavernos langai, gėrimų buteliai, sulaužyti baldai, o pačiam J. Naujokui trijose vietose sulaužytas žandikaulis ir sužeista ausis. Nukentėjo ir buvę tavernoje J. Mociškis, A. Morkevičius ir T. Morkevičienė, patarnautoja.

— Chicago Savings and Loan Assn., 6234 S. Western Ave., kurios prezidentas yra John Pakel, švęsdami 30 metų savo veiklos sukaktį, švenčių proga įteikė Albinui Dzirvonui, Balfio reikalų vedėjui, \$100.00 auką lietuvių šalpos reikalams.

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia
Reikalingas bučerys
Geras atlyginimas

NEW LIFE DELICATESSEN

3331 So. Halsted St.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkų

REIKALINGA nakti operacijų salėje dirbanti slaugė 182 lovų katalikų ligoninėje San Francisco, Calif. Geros darbo sąlygos, Blue Cross. Neatsakomos ligos dienos. Po metų tarnybos, 2 savaitė atostogos. Turi būti baigusi akredituotą slaugių mokyklą, turėti teisę praktikuoti Californijoje. Rašykite administratoriui: 145 Guenero St., San Francisco 3, Cal.

REIKALINGOS dvi lietuvaitės, mokančios anglų ir lietuvių kalbas. Vienai tektu dirbti receptionistės ir telefonistės darbas, o antrajai tektu priimti pinigų. Pukios darbo sąlygos ir geras atlyginimas. Darbas Marquette Parke. Sautike Grovehill 6-7575, Extension 13.

REIKIA GEROS SEIMININKĖS 25-40 amžiaus, užimti visą atsakomybę gydytojo namuose. Savas kambarys su vonia. 3 suaugusieji ir 1 kūdikis. Turi būti gera prosintoja. Turi turėti palūdytus ir kalbėti angliškai. Gera alga. LAkeview 5-6565.

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir įrenginiai

PARDAVIMUI dvigubi langai, paprasti langai, 4 durys, saliuo kabinos, stalai ir kėdės. Beiner S., 4615 So. Hermitage Ave. Telef.: FR 6-6393.

PARDAVIMUI dvigubi langai, paprasti langai, 4 durys, saliuo kabinos, stalai ir kėdės. Beiner S., 4615 So. Hermitage Ave. Telef.: FR 6-6393.

REIKIA GEROS SEIMININKĖS 25-40 amžiaus, užimti visą atsakomybę gydytojo namuose. Savas kambarys su vonia. 3 suaugusieji ir 1 kūdikis. Turi būti gera prosintoja. Turi turėti palūdytus ir kalbėti angliškai. Gera alga. LAkeview 5-6565.

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir įrenginiai

PARDAVIMUI dvigubi langai, paprasti langai, 4 durys, saliuo kabinos, stalai ir kėdės. Beiner S., 4615 So. Hermitage Ave. Telef.: FR 6-6393.

REIKIA GEROS SEIMININKĖS 25-40 amžiaus, užimti visą atsakomybę gydytojo namuose. Savas kambarys su vonia. 3 suaugusieji ir 1 kūdikis. Turi būti gera prosintoja. Turi turėti palūdytus ir kalbėti angliškai. Gera alga. LAkeview 5-6565.

REIKIA GEROS SEIMININKĖS 25-40 amžiaus, užimti visą atsakomybę gydytojo namuose. Savas kambarys su vonia. 3 suaugusieji ir 1 kūdikis. Turi būti gera prosintoja. Turi turėti palūdytus ir kalbėti angliškai. Gera alga. LAkeview 5-6565.

REIKIA GEROS SEIMININKĖS 25-40 amžiaus, užimti visą atsakomybę gydytojo namuose. Savas kambarys su vonia. 3 suaugusieji ir 1 kūdikis. Turi būti gera prosintoja. Turi turėti palūdytus ir kalbėti angliškai. Gera alga. LAkeview 5-6565.

REIKIA GEROS SEIMININKĖS 25-40 amžiaus, užimti visą atsakomybę gydytojo namuose. Savas kambarys su vonia. 3 suaugusieji ir 1 kūdikis. Turi būti gera prosintoja. Turi turėti palūdytus ir kalbėti angliškai. Gera alga. LAkeview 5-6565.

REIKIA GEROS SEIMININKĖS 25-40 amžiaus, užimti visą atsakomybę gydytojo namuose. Savas kambarys su vonia. 3 suaugusieji ir 1 kūdikis. Turi būti gera prosintoja. Turi turėti palūdytus ir kalbėti angliškai. Gera alga. LAkeview 5-6565.

REIKIA GEROS SEIMININKĖS 25-40 amžiaus, užimti visą atsakomybę gydytojo namuose. Savas kambarys su vonia. 3 suaugusieji ir 1 kūdikis. Turi būti gera prosintoja. Turi turėti palūdytus ir kalbėti angliškai. Gera alga. LAkeview 5-6565.

REIKIA GEROS SEIMININKĖS 25-40 amžiaus, užimti visą atsakomybę gydytojo namuose. Savas kambarys su vonia. 3 suaugusieji ir 1 kūdikis. Turi būti gera prosintoja. Turi turėti palūdytus ir kalbėti angliškai. Gera alga. LAkeview 5-6565.

REIKIA GEROS SEIMININKĖS 25-40 amžiaus, užimti visą atsakomybę gydytojo namuose. Savas kambarys su vonia. 3 suaugusieji ir 1 kūdikis. Turi būti gera prosintoja. Turi turėti palūdytus ir kalbėti angliškai. Gera alga. LAkeview 5-6565.

REIKIA GEROS SEIMININKĖS 25-40 amžiaus, užimti visą atsakomybę gydytojo namuose. Savas kambarys su vonia. 3 suaugusieji ir 1 kūdikis. Turi būti gera prosintoja. Turi turėti palūdytus ir kalbėti angliškai. Gera alga. LAkeview 5-6565.

REIKIA GEROS SEIMININKĖS 25-40 amžiaus, užimti visą atsakomybę gydytojo namuose. Savas kambarys su vonia. 3 suaugusieji ir 1 kūdikis. Turi būti gera prosintoja. Turi turėti palūdytus ir kalbėti angliškai. Gera alga. LAkeview 5-6565.

REIKIA GEROS SEIMININKĖS 25-40 amžiaus, užimti visą atsakomybę gydytojo namuose. Savas kambarys su vonia. 3 suaugusieji ir 1 kūdikis. Turi būti gera prosintoja. Turi turėti palūdytus ir kalbėti angliškai. Gera alga. LAkeview 5-6565.

REIKIA GEROS SEIMININKĖS 25-40 amžiaus, užimti visą atsakomybę gydytojo namuose. Savas kambarys su vonia. 3 suaugusieji ir 1 kūdikis. Turi būti gera prosintoja. Turi turėti palūdytus ir kalbėti angliškai. Gera alga. LAkeview 5-6565.

REIKIA GEROS SEIMININKĖS 25-40 amžiaus, užimti visą atsakomybę gydytojo namuose. Savas kambarys su vonia. 3 suaugusieji ir 1 kūdikis. Turi būti gera prosintoja. Turi turėti palūdytus ir kalbėti angliškai. Gera alga. LAkeview 5-6565.

REIKIA GEROS SEIMININKĖS 25-40 amžiaus, užimti visą atsakomybę gydytojo namuose. Savas kambarys su vonia. 3 suaugusieji ir 1 kūdikis. Turi būti gera prosintoja. Turi turėti palūdytus ir kalbėti angliškai. Gera alga. LAkeview 5-6565.

REIKIA GEROS SEIMININKĖS 25-40 amžiaus, užimti visą atsakomybę gydytojo namuose. Savas kambarys su vonia. 3 suaugusieji ir 1 kūdikis. Turi būti gera prosintoja. Turi turėti palūdytus ir kalbėti angliškai. Gera alga. LAkeview 5-6565.

REIKIA GEROS SEIMININKĖS 25-40 amžiaus, užimti visą atsakomybę gydytojo namuose. Savas kambarys su vonia. 3 suaugusieji ir 1 kūdikis. Turi būti gera prosintoja. Turi turėti palūdytus ir kalbėti angliškai. Gera alga. LAkeview 5-6565.

REIKIA GEROS SEIMININKĖS 25-40 amžiaus, užimti visą atsakomybę gydytojo namuose. Savas kambarys su vonia. 3 suaugusieji ir 1 kūdikis. Turi būti gera prosintoja. Turi turėti palūdytus ir kalbėti angliškai. Gera alga. LAkeview 5-6565.

REIKIA GEROS SEIMININKĖS 25-40 amžiaus, užimti visą atsakomybę gydytojo namuose. Savas kambarys su vonia. 3 suaugusieji ir 1 kūdikis. Turi būti gera prosintoja. Turi turėti palūdytus ir kalbėti angliškai. Gera alga. LAkeview 5-6565.

REIKIA GEROS SEIMININKĖS 25-40 amžiaus, užimti visą atsakomybę gydytojo namuose. Savas kambarys su vonia. 3 suaugusieji ir 1 kūdikis. Turi būti gera prosintoja. Turi turėti palūdytus ir kalbėti angliškai. Gera alga. LAkeview 5-6565.

REIKIA GEROS SEIMININKĖS 25-40 amžiaus, užimti visą atsakomybę gydytojo namuose. Savas kambarys su vonia. 3 suaugusieji ir 1 kūdikis. Turi būti gera prosintoja. Turi turėti palūdytus ir kalbėti angliškai. Gera alga. LAkeview 5-6565.

REIKIA GEROS SEIMININKĖS 25-40 amžiaus, užimti visą atsakomybę gydytojo namuose. Savas kambarys su vonia. 3 suaugusieji ir 1 kūdikis. Turi būti gera prosintoja. Turi turėti palūdytus ir kalbėti angliškai. Gera alga. LAkeview 5-6565.

REIKIA GEROS SEIMININKĖS 25-40 amžiaus, užimti visą atsakomybę gydytojo namuose. Savas kambarys su vonia. 3 suaugusieji ir 1 kūdikis. Turi būti gera prosintoja. Turi turėti palūdytus ir kalbėti angliškai. Gera alga. LAkeview 5-6565.

REIKIA GEROS SEIMININKĖS 25-40 amžiaus, užimti visą atsakomybę gydytojo namuose. Savas kambarys su vonia. 3 suaugusieji ir 1 kūdikis. Turi būti gera prosintoja. Turi turėti palūdytus ir kalbėti angliškai. Gera alga. LAkeview 5-6565.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — PARDAVIMUI

KAS perkant arba parduodant namus norite sąžiningo ir lietuviško nuosirdaus patarnavimo kreipkitės į:

VENTA REAL ESTATE
4409 So. Fairfield Ave.
Tel.: LAfayette 3-3881
Turime didelį pasirinkimą namų ir biuzių įvairiose miesto dalyse.

Prieš pirkdami ar parduodami namus, atlankykite mus

KUTRA - NORKUS REALTY
2405 WEST 51st STREET
P/Respect 6-7238 — RE 7-7321 (vak).
P/Respect 8-3579 (vak.)

SVENČIŲ DOVANA
2 aukštų, 11 kambarių mūrinis namas. 3 virtuvės, 3 vonios, geros pajamos. Platus skydas. Arti lietuviškos mokyklos ir bažnyčios Roseland. Nepatiksėtis, kad jį būtų galima nupirkti už \$17,500, o tikrai tik tiek prašo.

Mūrinis 2 aukš. namas. Graži krautuvė ir 6 kambarių butas. Automatiškai apšildomas vandeniu. Dvigubas garažas. 59th, tarpe California ir So. Western. Tikrai \$22,000.

Apinajūs šviesus 2 aukštų mūrinis namas Marquette Parke. Pilnai įrengtas butas rūšyje. Sildomas karštu vandeniu su stokeriu. Naujas stogas, dvigubas mūro garažas. \$26,000.

P. LEONAS
REAL ESTATE
2444 W. 63rd St. Antras aukštas
P/Respect 8-0097

LIUKSUSINIS mūro 2 1/2 aukšto rezidencinis kampinis namas. Didelis skydas su pavėsiu ir vandentėrškium. Mūro 2 automobilių garažas. Alyvos šildymas. Kaina neuaukšta palyginus su namo liuksusine statyba ir atsižvelgiant į gražią vietovę. Galima turėti sau butą ir gerų pajamų.

Reikalingi tikiai arti Chicago prie vandens. Praroma prisūsti su liktu aprašymu, o jei galima ir trobesių fotografijas. Turiu pirkėjų, norinčių išigyti ūkius.

Prie 89-tos gatvės, tarp Mayfield Austin, 4 sklypai 120x125 pėdų už \$1,200. Puiki vieta užmiešio statybai.

P. STANKOVICIUS
REAL ESTATE IR
INSURANCE BROKERS
LIETUVIŲ AUDITORIJA
3133 SO. HALSTED ST.
Phone DANube 6-2793
Namų Yards 7-6818

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpentieri, mūro ir kitus darbus. Iki \$2,500 nereikia nieko imokėti, o už didesnius darbus susitarime.

Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.

PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

GENERAL CONTRACTOR
STANDARD BUILDERS, INC.
726 W. 18th Street, Chicago 16, Ill.
CHesapeake 3-1535
Lietuvių statybos bendrovė. Stato namus pardavimui, pagal užsakymus ir atlieka remonto dar